



# naša luč

1994  
november  
11

370851

## slovenske stopinje

### leto 1848 "pomlad narodov"

S francosko revolucijo je na Slovenskem zavel nov veter. Gibanju po večji samostojnosti posameznih evropskih narodov so se pridružili tudi slovenski domoljubi na Dunaju, ki so se zbirali v društvu Slovenija. Ti so 20. aprila 1848 napisali znameniti program "**Zedinjena Slovenija**". Z njim so zahtevali:

- da se v eno kraljevino zedinijo vsi Slovenci, ki živijo na Kranjskem, Štajerskem, Primorskem in Koroškem

- da imajo Slovenci svoj deželni zbor

- enakopravnost slovenskega jezika v upravi, šoli,

**Zagovorniki Zedinjene Slovenije niso znali povezati svojih zahtev s težnjami tedanjega slovenskega kmeta, ki si je prizadeval za "zemljiško odvezo". Zato je ta ideja ostala bolj domena meščanstva kot pa vseslovenska zahteva.**

vojski...

- da bo Slovenija sestavni del avstrijskega in ne nemškega cesarstva (obstajale so težnje po združitvi vseh avstrijskih in nemških dežel v eno cesarstvo)

- vse to naj se zgodi po mirni poti.

Program Zedinjene Slovenije so podpirali zlasti študentje, del inteligence in del meščanstva. Z njim so hoteli poudariti pomen pravic posameznika in naroda ter na miren način doseči veljavo prava in parlamentarne demokracije. Samo v tako urejeni državi bi lahko uveljavili svoje temeljne narodne pravice.

### doba čitalnic

Kulturno-politično življenje Slovencev v letih 1861-1867 je potekalo v tako imenovanih "čitalnicah". Te so bile v skoraj vseh večjih trgih, mestih in vaseh. V njih so brali slovenske knjige, časopise in prirejali "bésede" - gledališke predstave, zborovsko petje in recitali, predavanja z narodnobuditeljsko vsebino... S čitalnicami se je močno okrepila moč slovenskega jezika tudi v javnem življenju. Najbolj znana čitalnica je bila v Ljubljani, ki je imela več kot 300 članov. V poznih šestdesetih letih je bilo na Slovenskem že prek 60 čitalnic z več kot 4.000 rednih članov, ki so bili po večini pripadniki meščanskega kroga.

### taborsko gibanje

Taborsko gibanje se je začelo 9. avgusta 1868, potem ko

NASLOVNA FOTOGRAFIJA:  
JESENI NA VRŠIČU  
(foto: Mirko Kambič)

**Matija Ziljski: "Vsaki naj v svoji deželi doma živi, kakor mu je drago in ljubo: Nemec po nemško, Italijan po italijansko... Slovenec po slovensko..., da bode nam svobodno, da moremo po malim v šole in kanclije vpeljati naš slovenski jezik."**

so člani Ljutomerske čitalnice sklenili organizirati javno zborovanje na prostem. Temu je v treh letih sledilo še 18 podobnih taborskih srečanj. Glavni namen taborov je bil povezovati vse Slovencev, ki so bili takrat razdeljeni na šest dežel - vse pa so bile v avstrijskem delu takratne Avstro-Ogrske države. Zahtevali so združitev v eno deželo, ki bo imela svojo upravo, v kateri bodo uradovali v domačem jeziku. Zahtevali so šole s slovenskim jezikom (nemški jezik bi bil le eden od predmetov) in z državno podporo.

Na taboru se je navadno zbralo prek 5.000 Slovencev. Prišli so oblečeni v narodne noše, na slavnostno opremljenih vozovih, vsepovsod so plapolale zastave in v zraku je bilo čutiti pravo "pražnje vzdušje". Na taboru v Vižmarjah (pri Ljubljani) se je zbralo celo več kot 30.000 ljudi.

S tabori smo zopet jasno stopili na pot narodnega in političnega prebujenja. To so začutili tudi nekateri nemški krogi, ki so se trudili, da bi onemogočali takšna in podobna srečanja.

pripravil L.B.  
(se nadaljuje)

## in memoriam za jutri...

436676

V slovenskem parlamentu deluje kar nekaj preiskovalnih komisij, ki poskušajo osvetliti vse nepravilnosti, ki so se dogajale na Slovenskem od časa "komunistične" revolucije pa do danes. Kljub dobri volji predsedujočih je njihov učinek enak ničli, saj se donkihotsko borijo s tistimi, ki javno trdijo, da so "izgubili spomin".

Kronske priče dogodkov ostajajo tiho, izkoriščajo vse "črne luknje" v pravosodnem sistemu in se sklicujejo na posebne razmere, ki so vladale v času njihovega "kraljevanja". Kljub temu pa ostaja dejstvo, da so:

- zapirali in pobijali (vsaj izdajali navodila) nedolžne
- "legalno kradli" premoženje posameznikov
- si dodobra napolnili malhe za svojo jesen življenja
- uspešno zabrisali svoje sledi

in danes dokaj dobro preskrbljeni nekako zviška gledajo na današnjo parlamentarno demokracijo.

In kje smo mi? Ali je to demokracija, ki smo si jo želeli, za katero so nekateri celo žrtvovali svoje življenje?

**NE!**

Smo tu, kjer smo, in to je del nas. Smo mlada država, v prehodu iz enega sistema v drug način življenja in odločanja. Marsikdo je najbrž pričakoval hitrejše spremembe - upam, da ne druge revolucije. Zdi se, da smo izgubili sapo, ko smo prilezli na prvi vrh. Toda z njega vodi pot na še višjo goro, zakar je potrebno več odločnosti in duha, kot ga premoremo danes.

So otroci, ki prej prebolijo otroške bolezni, in tisti, ki imajo z njimi nekaj več težav.

Le kje smo mi?

Ljubo Bekš

Izdajatelj in lastnik: Zveza slovenskih izseljenskih duhovnikov, diaconov in pastoralnih sodelavcev v Evropi. Založnik: Družina  
Glavni urednik: Ljubo Bekš, 61000 Ljubljana, Poljanska 2, odgovorni urednik: Janez Pucelj, 46149 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. Tisk: Novamedia, 61000 Ljubljana

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:  
NAŠA LUČ  
Poljanska c. 2  
61000 Ljubljana

NAROČNINA

(v valuti zadevne dežele):

Avstrija ..... 200 ATS  
Anglija ..... 11 GBP

Belgija ..... 690 BEC  
Francija ..... 106 FRF  
Italija ..... 24.000 ITL  
Nizozemska .... 35 NLG  
Nemčija ..... 30 DEM  
Švica ..... 27 CHF  
Švedska ..... 130 SEK  
Avstralija ..... 26 AUD  
Kanada ..... 23 CAD  
ZDA ..... 20 USD  
Slovenija ..... 1400 SIT

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-147/94 (23.2.1994) šteje Naša Luč med proizvode, za katere se plačuje 5% prometni davek. Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava NASE LUCI.  
PRINTED IN SLOVENIA  
Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali z vplačilom preko banke na enega sledečih računov pri Krekovi banki v Ljubljani:  
tekoči račun NL, št. 51800-620-336 200-15-20/38 ali devizni račun NL, št. 51800-620-336 200-1129-17.

## "jehts, jehts, tenka je božja pravica"

V 129. zvezku mohorjevih Slovenskih večernic, pod naslovom Preproste zgodbe s solčavskih planin, je zbrala dr. Zmaga Kumer nekaj ducatov zanimivih zapiskov Robanovega Joža, enega zadnjih slovenskih bukvnikov. Za "vse mrtvih dan" sem vam izbral eno spodbudno Joževo in ji dodal še dve svoji zgodbi.

+ + +

**Prva zgodba:** Pokojno staro Kolarjevo mater sem še poznal. Znana po svoji veliki srčni dobroti je živela na Kolarjevem, zahodno od cerkve sv. Duha na nadmorski višini 1.280 m. Njena najbližja sosedja je bila Golerca,

Barba Novak. Nje nisem poznal, po pripovedovanju naše matere pa je bila tudi ona dobra duša, zato sta se s Kolarico zelo dobro razumeli. Kar pogosto sta se obiskovali. Malo sta poklepetali, malo sta si postregli in razkazali svoje gospodinjstvo in je bilo spet dobro. Na nekem takem obisku pa jima je prišla čudna misel. Dogovorili sta se, da bo tista, ki bo prva umrla, prišla sosedi povedat, kako je na onem svetu.

Nekoč je Golerca zbolela in kljub skrbni postrežbi Kolarice umrla. Nekoč po njeni smrti, ko Kolarja ni bilo doma, je Kolarica sama ležala v sobi in

bedela. Bila je precej svetla mesečna noč. Tiho in počasi so se odprla vrata, tiho in počasi je vstopila pokojna Golerca. Neslišno je stopala po sobi, sedla na pručko in mirno obseдела. Nekaj časa sta obe molčali, potem se je oglasila Kolarica:

"No, Barba, saj veš, kako sva se dogovorili. Zdaj mi pa le povej, kako je na onem svetu, v večnosti!"

Tedaj se je Golerca nekoliko vznemirila in rekla samo:

"Jeht, jeht, tenka je božja pravica."

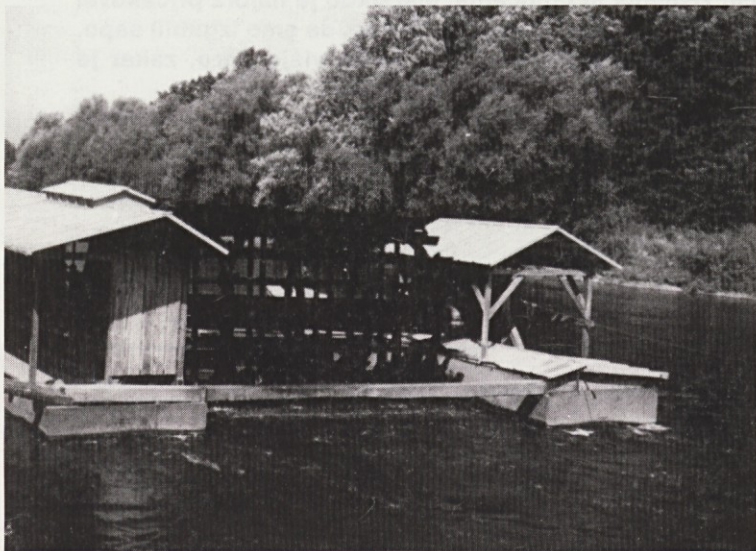
Kakor je tiho prišla, tako je spet tiho odšla. Kolarca pa tisto noč ni več zaspala.

Odtlej je nihče ni slišal izgovoriti žal besede o kom drugem niti se ni razburjala za nobeno reč. Ob svojem nekoliko čudaškem možu je imela kaj trpeti in potrpeti, pa tudi sicer njeno življenje ni bilo postlano s samimi rožicami. Tistega ji pa nihče ni mogel dopovedati, da je o Barbi le sanjala. Do zadnjega dne je bila prepričana, da je Barba resnična prišla povedat, kot sta se bili domenili.

+ + +

**Druga zgodba:** Aprila leta 1945 sem se kot 15-letni domobranski vojak prostovoljec udeležil zadnje ofenzive proti partizanom. V hribih nad Vipavo smo imeli obkoljene borce Prešernove brigade. Po več dne-

*"Malo nas je še ostalo," nam pravi mlin na Muri. (foto Marijan Škof)*



vih obleganja so se prebili skozi naš obroč, pri tem smo jim zajeli intendanta. Bil je precej rejen in krasno napravljen.

Prvo noč smo ga stražili v nekem hlevu, potem pa ga je bilo treba odgnati do bližnje postojanke. Natanko se spominjam, kako se je za to nalogo ponudil mlajši možakar iz naše čete. Prej je bil nekaj mesecev za mulovodca pri partizanih. Potem je prebežal v naše vrste. In prav ta tip ga je odgnal. Čez četrto ure smo zaslišali iz tiste strani rafal iz brzostrelke. Čez pol ure se že prireži nazaj, s škornji in "rajthozami" čez rame.

"... partizanska mi je hotela pobegniti, pa sem ga počil in v eno konto zasul. To pa imam za spomin..." Vedeli smo, da se nam laže, zahotelo se mu je dragocenega plena. Od ogorčenja in sramu so mi šli mravljinici po hrbtu. "Moj Bog, če bomo tako delali, se za nas ne bo dobro končalo," mi je protestirala vest.

In res. Ni preteklo niti dva meseca, ko so nas zavezniki pri Pliberku na Koroškem predali partizanom. Med prvimi žrtvami nepopisno krutega ravnanja z nami je bil omenjeni bivši partizanski mulovodec. Neki partizan ga je potegnil iz živinskega vagona, potegnil z njega škornje in hlače, zaradi katerih je nesrečnež ubil človeka. Za slovo ga je skoro do smrti pretepel in obrcal. Revež se je bos in v spodnjicah privlekel v taborišče smrti na Teharje. Meni so šli spet in še huje mravljinici po vsem telesu. "Moj Bog, kako tenka je tvoja pravica!"

+ + +

Tretja zgodba se je končala



Pogled na Ljutomersko-ormoške gorice, kjer bodo tudi letos praznovali veselo martinovo (foto Jan Krist)

malo preden sem zapustil Zeleni Dol in odšel v Nemčijo za zdomskega župnika. Nekega mrzlega zimskega dne je Dolino kot strela pretekla novica: stari Krošelj iz Zgornje vasi se je smrtno ponesrečil pri spravljanju lesa v dolino. Podričnilo mu je na pole-deneli stezi, zdrsel je nekaj metrov po strmeh bregu in treščil z glavo v drevo. In to čisto blizu skale (tukaj se zgodba prične!), kjer je s puškinim kopitom

**Mohorjeva družba iz Celovca je izdala knjigo z naslovom "Don Kamilo med Slovenci", v kateri je Rafaela Böhm zbrala vse članke, ki jih je v devetih letih kot don Kamilo za NL napisal pokojni izseljenski duhovnik Mirko Jereb.**

bil po glavi nedolžnega kmeta s Spodnje vasi, ko ga je med vojno kot partizan tod mimo vodil na zaslišanje pred partizansko sodišče v "gošo". Žrtev je izkravela, a imela še čas s krvjo s prstom zapisati svoje ime spodaj pod skalo. Več let po vojni si ga lahko še prebral, dokler ga ni spral dež. Ime pa je ostalo zapisano v ljudskem spominu, ki ga je globoko pretresla očitna božja pravica.

+ + +

Za resničnost prve prigode odgovarja stara Kolarica s Solčave. Kdor jo prvi sreča na onem svetu, naj jo lepo pozdravi in se ji zahvali za njeno iskreno pričevanje. Zadnji dve zgodbi sta moji. Ko prideš v Zeleni Dol k meni v vas na "en štamperle ta močnega", ki "vse grehe požge", ti povem še katero "ta tenko".

Vas pozdravlja...

Vaš don Kamilo

## skrivnostno Kristusovo telo

### "občestvo svetnikov"

Cerkev je skupnost, ki živi in se razvija od darov odrešenja, kot so **sveto pismo, zakramenti, služba ubogim** itd. Kot skupnost jo najbolj utrjuje evharistija, saj zakrament svetega Rešnjega telesa najbolj združuje po svetu razsejana občestva vernikov v edinstveno ustanovo. Temelj občestvu vernikov je torej vraščenost v Jezusa Kristusa po Svetem Duhu. Medsebojna povezanost omogoča solidarnost tudi v trpljenju, upanju in v prihodnji slavi.

V cerkvenem občestvu so zaobseženi verni vseh narodov in vseh časov, svetniki v nebesih in duše trpečih v kraju očiščevanja; vse oživlja Kristus. Skupnost in enotnost se najmočneje izražata v bogočastju, ko zemlja, nebo in vice enodušno slave Boga.

Gradnja babilonskega stolpa je človeštvo razprla med seboj, v občestvu svetnikov se narodi spet združijo in povežejo z Bogom. **Solidarnost** je tako prevevajoča, da vsako naše dejanje prešinja vse stvarstvo.

### videti in slišati besedo

Človeške besede so lahko prazen "bla, bla", brez ustrezne vsebine in stvarnosti, lahko pa so

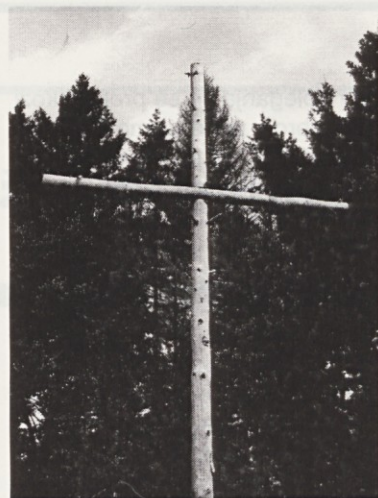
spodbujajoče priznanje, prijateljstvo in ljubezen, zdravilna graja in opomin. Z besedo **se sporazumevamo in se podarjamo**. Človekova beseda zna biti še kako učinkovita.

V božji besedi je navedena svojskost stopnjevana v nedogled. Nepresegljivo silo doseže v Sinu, ki je osebna božja Beseda, po kateri je vse nastalo. Z besedo je Bog razodel samega sebe in kar je iz dobrote storil za človeštvo. Božja beseda je to, kar izraža - je resnica in stvarnost, usmiljenje in obsodba, zahteva in tolažba. O njeni učinkovitosti piše sv. Pavel: *"Živa je namreč božja beseda, učinkovita in ostrejša kakor vsak dvorezen meč in prodre do ločitve duše in duha, tudi do sklepov in mozga ter razsoja misli in namene srca (Hebr 4,12-13).*

V Jezusu Kristusu je božja Beseda postala slišna in vidna. On ostaja navzoč v Cerkvi in odrešuje po branju božje besede in oznanjevanju.

### v besedi navzoči Bog

Cerkev ima nalogo ohraniti božjo besedo in jo posredovati človeštvu, in sicer popolnoma neodvisno ter brez vmešavanja katerekoli zemeljske ustanove. Ne gre za besedo, ki bi nekaj o Bogu



*Križ na Lajšah (nad Cerknim) v spomin na pobite žrtve komunistične revolucije (foto Jan Krist)*

pripovedovala, ampak za besedo "od Boga in pred Bogom"; po njej smo bili rojeni v novo življenje.

V vsaki božji službi slavimo Jezusovo navzočnost. Sveta maša ima dva dela, **bogočastje besede in evharistijo**; teologi govorijo o mizi besede in mizi Kristusovega telesa. Sv. Avguštín jo imenuje zakrament poslušanja (premislimo, kako ne/zbrano poslušamo božjo besedo). Cerkev se je tega vedno zavedala, 2. vatiškanski koncil jasno in odločno pravi: *"Evangelizacija je milost in svojski poklic Cerkve, v njej najbolj najde samo sebe."*

Cerkev se "zgodí" ravno iz oznanjevanja veselega sporočila, je njen viden in neposreden izid. Cerkev ima nalogo, da najprej sebi oznanja in da neutrudno preverja, kako žive so v njej vera, upanje in dejavna ljubezen. Oznanjevati mora to, za kar je bila poslana, torej veselo oznanilo, nikdar kaj svojevoljnega!

### misijonska naloga

Oznanjevanje evangelija je dolžnost vse Cerkve, in torej vsakega kristjana, zlasti seveda ško-

**Ni velik tisti, ki vedno zmaguje, ampak tisti, ki nikdar ne obupa.**

(J. I. M. Descalzo)

fov, duhovnikov in diakonov. Oznanjevanje ni početje osamelega posameznika, ampak samo v povezanosti in v občestvu s Cerkvijo in njenimi predstojniki.

Oblike oznanjevanja so pridiga, kateheza, bogočastje besede; tudi knjige in časniki, podobe in umetniški liki, radio in televizija, dejanja in zgledno življenje itd.

Oznanjevanje se mora nenehno prilagajati času in odgovarjati na odprta vprašanja dobe. Človek sicer ni mera oznanjevanja, je pa **naslovljenec**, in nanj se je treba do neke mere ozirati. Predmet evangelizacije so ob razodetju tudi človekove pravice (svoboda, delo, družina, vzgoja, šola in izobrazba). Širjenju božje besede naj bi bile na razpolago šolske ustanove tja do univerze in sploh vse, kar pripomore k poznavanju Kristusa, "*in to križanega*".

### učiteljska služba

Apostoli so se zavedali, da so obenem z božjo besedo sprejeli tudi obveznost učiti ljudi. Zato apostol Pavel pri živem Bogu in Sodniku ter pri njegovem kraljestvu roti Timoteja: "*Oznanjaj besedo, vztrajaj, bodi prilično ali nepri-*

*Razposajena mladost (foto M. Cof)*



*lično; prepričaj, svari, opominjaj z vsem potrpljenjem in učenjem"* (2Tim 4,1-2). Učenje je v službi božje besede. V pristojnosti učiteljske službe Cerkve je, da varuje vernike pred odkloni in zablodami ter jim daje pristno vero. To službo izpolnjujejo škofje ob pomoči duhovnikov na navaden oziroma reden način (bogoslužje besede, pridige, tisk, sredstva obveščanja ...) ter na izreden način (na vesoljnih koncilijih, pri razglasitvi verske resnice, kadar preti odpad od verske enotnosti krajevnih cerkva ipd.).

### nezmotljivost

Kadar škofje vesoljne Cerkve (torej ne eden ali manjšina) skupno z rimskim škofom, glavo škofskega zbora, končno veljavno in obvezujoče učijo razodeto resnico, so nezmotljivi. Beseda nam ob izkustvu, da so ljudje zmotljivi, zbuja resne pomisleke, in tudi sv. pismo pravi, da je vsak človek varljiv (Ps 116,11). Bogoslovci pojasnujejo nezmotljivost Cerkve takole. Božja resnica je z Jezusom Kristusom nepresegljivo in dokončno stopila v svet in zgodovino, zato je Cerkvi zaradi Gospodove navzočnosti za vedno obljubljena. Zato Cerkev nikdar ni in ne bo nepreklicno odpadla od resnice. Če bi se to zgodilo, bi laž zavladovala nad Bogom. A samo Bog je nezmotljiv, Cerkev pa le v zadevah vere in morale ter v mejah božjega razodetja oziroma v kolikor je Jezus Kristus hotel Cerkvi dati delež pri svoji nezmotljivosti.

Ustanova, recimo kar usta, po katerih se božja resnica oznanja in na katero se verniki lahko popolnoma zanesejo, je Cerkev - učiteljica in pričevalka.

*pripravil B. Makovec*

**hvala in da**

**Kaj pomeni ljubiti Boga? Ne ljubimo ga tako, kot ljubimo osebe, ki jih vidimo, slišimo in se jih dotikamo. Kajti Bog ni oseba v našem pomenu besede. Je Neznani. Je popolnoma Drugi. Je nad izrazi, kot so on in ona, oseba in stvar.**

**Kadar pravimo, da občinstvo napolni dvorano in da pevčev glas napolni dvorano, uporabimo isto besedo za dve popolnoma različni dejstvi. Kadar pravimo, da ljubimo Boga z vsem srcem in da ljubimo prijatelja z vsem srcem, tudi uporabljamo iste besede za izražanje dveh popolnoma različnih stvari.**

**Ljubiti Boga z vsem srcem pomeni, iskreno reči DA življenju in vsemu, kar to prinaša s seboj; brez pridržkov sprejeti vse, kar je Bog namenil posamezniku; čutiti tako kot Jezus, ko je rekel: "Ne moja, ampak tvoja volja se zgodi." Ljubiti Boga z vsem srcem pomeni, sprejeti za svoje besede, ki jih je izrekel Dag Hammarskjöld, predsednik Združenih narodov (umrl 1961).**

**Za vse, kar je bilo: hvala.**

**Vsemu, kar bo prišlo: da.**

## ZAKRAMENTALI

Cerkev ima nalogo oznanjati evangelij in deliti božje darove ljudem. Božji darovi izjemnega značaja so zakramenti, ki jih Cerkev zaradi njihove pomembnosti za krščansko življenje deli s slovesnim obredjem. Zakramentov je sedem: sv. krst, sv. birma, sv. Rešnje Telo in Rešnja Kri, sv. pokora (sprava), sv. maziljenje, sv. mašniško posvečenje, sv. zakon.

So pa še druge stvari, ki so isto zakramenti, a jih Cerkev tudi slovesno deli. Imenujemo jih zakramentali. Najbolj poznani zakramentali so razni blagoslovi in pogrebni obred.

Katekizem o zakramentalih  
*"Zakramentali so sveta znamenja, ki posnemajo zakramente in poudarjajo njihove duhovne učinke, katere zaradi prošenj Cerkve potem tudi prejemamo. Zakramentali pripravljajo ljudi na prejem glavnega učinka zakramentov in posvečujejo različne človeške okoliščine."*

Zakramentale je postavila Cerkev, da bi z njimi **posvečevala** nekatere službe v Cerkvi, nekatere življenjske stanove, razne okoliščine krščanskega življenja in da bi posvetila stvari, ki so človeku koristne.

Zakramentali vedno vsebujejo molitev, ki jo spremljajo določena znamenja, npr.: polaganje rok, znamenje križa, pokropitev z blagoslovljeno vodo, ki nas spominja na krst.

### Krščanski pogreb

Vsi zakramenti, posebej še prvi, ki uvedejo človeka v krščansko življenje, so usmerjeni v poslednji

človekov cilj, **da bi se zveličal**. To je poslednja pasha božjega otroka, ki stori, da prek smrti stopi v življenje božjega kraljestva. Tedaj se izpolni in uresniči, kar je kristjan veroval in izpovedoval: *"pričakujem vstajenje mrtvih in življenje v prihodnjem veku"*.

Kristjani vidimo **v smrti smisel**, ki se je razodel v luči velikonočne skrivnosti ob smrti in vstajenju Jezusa Kristusa. V tem je edini razlog našega tako velikega upanja. Kristjan, ki umre v Jezusu Kristusu, *"se izseli iz telesa, da bi se veselil v Gospodu", "zapusti to telo, da bi šel prebivat h Gospodu" (2Kor 5,8)*.

Na smrtni dan se za kristjana ob koncu njegovega zakramentalnega življenja začinja dovršitev njegovega novega rojstva, ki ima svoj začetek pri krstu. V njem se uresniči dokončna sličnost podobi božjega Sina, ki je bila podeljena z darovi Svetega Duha in okrepljena po darovih gostije kraljestva, ki jo je vnaprej obhajal pri sveti maši.

Cerkev torej z zakramenti spremlja kristjana na njegovi poti preizkušnje med zemeljskim

*Ščavnica si utira svojo pot mimo Ljutomera, Razkrižja tja do velike Mure. (foto M. Cof)*



romanjem. Zadnji zakrament lahko prejme tik pred smrtjo - **bolniško maziljenje**. Kratek čas po nastopu klinične smrti lahko duhovnik podeli ta zakrament pogojno, ker ljudje ne vemo, kdaj nastopi prava telesna smrt.

Ko je človek mrtev, ga Cerkev ne more več podpreti z zakramenti, pač pa ga spoštljivo izroči v Očetove roke. To Cerkev naredi z obhajanjem pogrebne maše, vsa druga dejanja pri pogrebu pa so zakramentali - dejanja, ki kažejo na zakramente in spominjajo na njihovo moč. Ta dejanja so v obredu pokopa naslednja: molitve na domu, v cerkvi, na pokopališču.

Krščanski pogreb torej ne podeli rajnemu nič takega, kar mu omogoči vstop v večno božje kraljestvo (odpre nebeška vrata). Vse to je bilo na razpolago prej, za dni njegovega življenja. Umrlemu ne moremo več podeliti zakramentov, ker je zunaj tega območja, ni več **v zemeljskem redu**. Liturgično opravilo Cerkve je namenjeno ostalim, da se zavemo meje, ki je postavljena vsem brez izjeme, in da se zavemo usodnega pomena vere v našem življenju.

Cerkev želi z vsemi vernimi sorodniki in vsemi pogrebci izkazati dejavno občestvo s pokojnim tako, da obhaja in utrjuje z znamenji vere zaupanje v odrešilno moč Gospoda Jezusa Kristusa. Ob smrti in pogrebu ima torej delež predvsem skupnost vernikov, ko se ji razglaša in oznanja večno življenje. Pokojni pa sado-ve molitev vernih, ki ga rešujejo le časnih bremen v vicah.

Tako je krščanski pogreb veliko znamenje predvsem še živim, da je trenutek smrti odhod od tu, hkrati pa nov začetek, ker je uresničena odrešilna moč krščanske vere.

*prepravil jp*



# Slovenija

## Moja dežela

### na sploh

#### SREČANJE REDOVNIKOV

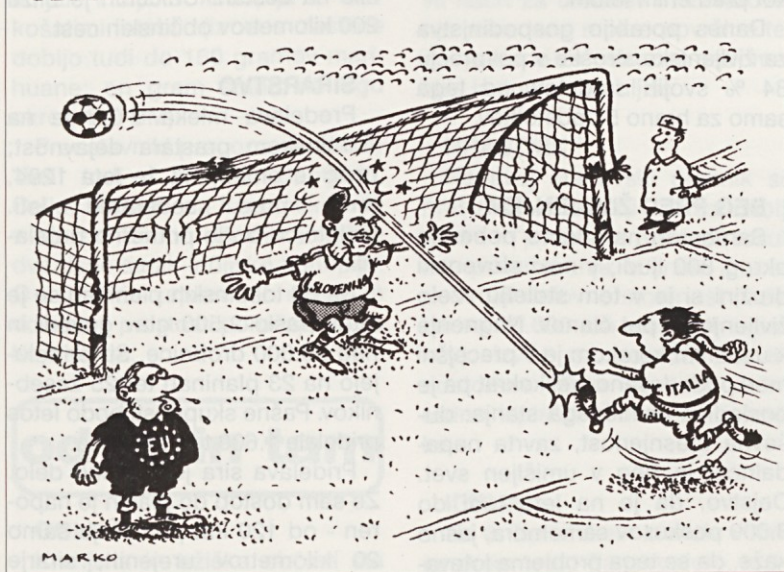
Vseslovenskega srečanja redovnih in apostolskih skupin se je udeležilo nad tristo redovnic in redovnikov. V predavanjih so bile prikazane težave redovnega življenja v današnjem svetu in postavljene zahteve za tesnejše povezovanje duhovnega življenja z apostolatom ter za vključevanje redovnikov za delo v šolah, bolnišnicah, med begunci, z obolelimi za aidsom, zasvojenenimi z mamili... V razpravi o listini Bratsko življenje v skupnosti je bilo slišati precej pobud, kako

izboljšati kakovost življenja v občestvu, da bi bila v duhovno podporo v razdvojenem svetu živečim redovnikom.

#### F. K. LUKMAN

V Žalcu so odkrili spominsko ploščo rojaku, znanemu duhovniku in učenjaku Francu K. Lukmanu (1888-1958). Bil je doktor filozofije in teologije ter profesor teologije, urednik strokovnih revij in prevajalec. Napisal je mnogo knjig in razprav. Zelo pomembno je bilo njegovo sodelovanje pri Bibliografskem leksikonu (kratki opisi vplivnih Slovencev); zanj je dal pobudo in ga urejal, dokler ga zaradi člankov o pomembnih cerkvenih lju-

#### OBRAMBA Z GLAVO



*Klopotec v Prlekiji preplaši vse ptice in mehča grozde. (foto Marijan Škof)*

deh komunistični režim ni surovo napadel in odstavil. Slovesnosti so se udeležili predsednik akademije znanosti in umetnosti (slavnostni govornik), rektorja obeh univerz, minister za znanost ter seveda predstavniki Cerkve.

#### JOŽEF KLEKL (1874-1948)

V Prekmurju dobro poznanemu duhovniku, pisatelju in pesniku, zlasti pa branitelju slovenstva med Muro in Rabo, Jožefu Kleklu so rojaki pripravili spominsko slovesnost, kjer so opozorili na pomembnost njegovega dela. V Rimu pa so na večdnevem simpoziju (podobno kot že o Slomšku, Kreku, Baragi...) razpravljali o njegovem delu ter o njegovi osebnosti.

#### SPOMINSKE PLOŠČE ŽRTVAM REVOLUCIJE

Doslej je bilo po Sloveniji postavljenih 84 spominskih plošč; vse so ostale cele, razen v Zagradcu, kjer so jo lani "neznani" storilci razbili, septembra letos pa so župljani vzdali novo.

Plošče nedolžnim žrtvam so odkrili v naslednjih krajih:

Stična: 82 imen pobitih



(Stuttgart) Mladi si ogledujejo grad in muzej starih glasbil v Bruchsalu.

Žiri: 164 imen pobitih  
 Vodice: 98 imen pobitih  
 Planina nad Horjulom: 29 imen pobitih  
 Sostro pri Ljubljani : 81 imen pobitih  
 Sela pri Šumberku : 68 imen pobitih  
 Sv. Križ (Ribnica): 54 imen pobitih  
 Lesno Brdo pri Vrhniki: 16 imen pobitih  
 V petnajstih župnijah grosupeljske dekanije hranijo sezname 1.600 oseb, ki so bile med vojno ali po njej po nedolžnem umorjene; imena vseh še niso vklesana v marmor.

### NOVA OBČINSKA SAMOUPRAVA

Doslej smo imeli v Sloveniji vsega 65 občin. Letos spomladi jih je bilo na referendumu izglasovanih 339. Zakon, sprejet v začetku oktobra, jih je skrčil na 147, od tega enajst mestnih: Celje, Koper, Kranj, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Nova Gorica, Novo mesto, Ptuj, Slovenj Gradec in Velenje.

### GOSPODARSKI REZULTATI

Proizvodnja je bila v prvih osmih mesecih za 8 % večja kot pred enim letom.

Od januarja do vključno julija smo uvozili blago v vrednosti 3,9 milijarde dolarjev, izvozili pa za 3,8 milijarde dolarjev.

Realni osebni dohodki so bili septembra letos malenkost večji kot pred enim letom.

Danes porabijo gospodinjstva za življenjske stroške v povprečju 84 % svojih sredstev, od tega samo za hrano 57 odstotkov.

### BEG PRED ŽIVLJENJEM

Samomori nam letno poberejo okrog 800 ljudi; v neki slovenski družini si je v tem stoletju vzelo življenje že pet članov. Nagnenje k usodnim korakom je v precejšni meri podedovano, velikokrat pa je posledica psihičnega stanja: duševna utesnjenost, zavrta napačnost in beg v umišljen svet. Dejstvo, da je na leto tudi do 8.000 poskusov samomora, jasno kaže, da se tega problema loteva-

mo premalo zavzeto. Povejmo še, da vsako leto izgine okoli 400 oseb, ki jih nikoli ne najdejo.

### ŠPORTNI DOSEŽKI

Na evropskem balinarskem prvenstvu septembra v Zagrebu je ekipa slovenski balinarjev osvojila prvo mesto.

Iztok Čop pa je na svetovnem prvenstvu v Indianapolisu (ZDA) v enojcu priveslal bronasto medaljo.

### PROMETNE NEZGODE

Do 21. septembra letos je bilo na slovenskih cestah 351 nesreč s smrtnim izidom, torej 14 več kot pred enim letom. Vse je zakrivil človek. Torej je uradna akcija "10 odstotkov manj ponesrečencev" popolnoma neuspela.

Da bi zmanjšali hitrost vsaj v naseljenih območjih, bodo postavili večje število novih semaforjev. Za avtoceste bo treba poiskati drugačna sredstva.

### NEURJA

Jesenske nevihte so pustošile po Goriškem, Idrijskem in Logaškem. Največ škode so povzročile na cestah. Uničenih je blizu 200 kilometrov občinskih cest.

### SIRARSTVO

Pridelava mleka v sir je na Tolminskem prastara dejavnost; prvič je omenjena že leta 1294, torej pred sedemsto leti. Obletnico bodo primerno proslavili.

Na 86 tolminskih planinah se je letos paslo 2.500 glav govedi in nad 30.000 drobnice. Sir pridelujejo na 23 planinah ter 25 zasebnikov. Pašne skupnosti bodo letos pridelale 1.600 ton tolminca.

Pridelava sira je težaško delo. Že sam dostop do planin je naporen - od 120 km poti jih je samo 20 kilometrov urejenih; sirarje

dodatno obremenjuje pomanjkanje neoporečne vode. Zaostreni predpisi Triglavskega narodnega parka pa otežujejo vsako posodobitev sirarskih objektov. Predelovalci že dolgo čakajo na državne premije in davčne olajšave.

### GOBARJENJE

Rasti gob naklonjena jesen je zvalila v gozdove številne gobarje. Zaradi nepoznanja je iskalo pomoč v ambulantah več deset zastrupljenih, trije pa so umrli. To je vsakoleten pojav, kateremu pa ne bo naredil konca novi gobarski zakon. Ta prepoveduje nabiranje v sredah in določa največjo količino nabranih gob - 2 kilograma na osebo. Prepovedano je nabiranje več kot sedemdeset vrst gob! Zaloteni kršitelji bodo morali plačati tudi do 15.000 tolarjev kazni. Zakon je zelo pomanjkljiv in je vprašanje, ali bo učinkovito omejil zlorabe.

### MAMILA

Na Dolenjskem in v Beli krajini so letos policisti uničili že sedem nasadov rastlin, iz katerih pridobivajo mamila. V Litiji so odkrili rastlinjak indijske konoplje z 621 košatimi stebli (iz ene rastline dobijo tudi do 150 gramov marihuane; en gram stane na trgu okrog 110 DM).

Predstavniki pregona so obilno "želi" tudi v Velenju, Šentjurju, Celju, Mozirju, na Kozjanskem in v Murski Soboti. Uničili so blizu dva tisoč sadik indijske konoplje. O uspešnih zaplemah mamil in odvzemu prostosti poročajo tudi s Koprškega.

## od tu in tam

### GOLNIK

Kranjska in tržiška občina sta



(Oberhausen) Po romarski maši v Kevelaerju pred kapelico z milostno podobo vedno zazvenijo Marijine pesmi.

pripravili odlok o razglasitvi močvirja pri Golniku za naravni spomenik. Močvirje je veliko deset hektarjev, v njem uspeva nekaj sto rastlinskih vrst (nekaj zelo redkih in zavarovanih) in še ne dokončno znano število živalskih. Na tem področju so doslej osušili že precej močvirnih površin in s tem oškodovali naravo in okolje. Zavod za varstvo okolja je pripravil načrt za ureditev in zavarovanje navedene mokre površine ter dal pobudo za ustrezna nadomestila lastnikom zemljišč.

### HRASTNIK

Na svoj stanovski praznik so hrastniški steklarji z zadovoljstvom in ponosom pokazali rezultate prizadevanja. V enem letu so podvojili delovno storilnost (izdelali so 30.000 ton steklenih izdelkov), izvoz pa povečali za 85 odstotkov. Zato so tudi dobili redno izplačane osebne dohodke.

### IDRIJA

Na 6. čipkarskem bienalu v italijanskem kraju Sansepolcro, ki se

ga je udeležilo 19 držav, je slovenski čipkarski izdelek zasedel 4. mesto. Pred bienalom so bile slovenske čipkarice na kongresu v Barceloni, ki ga je pripravila Mednarodna organizacija za klekljane in šivane čipke.

### MURSKA SOBOTA

Na evropskem balonarskem prvenstvu (trajal je pet dni) se je na letališki poljani pri Rakičanu pomerilo šestdeset balonarjev iz 24 držav. Slovenci smo se predstavili samo z dvema balonoma; pri nas imamo vsega 15 plovil in 35 ljudi z izpitom za letenje z balonom. Gledalci so lahko občudovali nebo, polno živobarvnih krogel, spektakularno odprtje in odlično organizacijo.

### OSILNICA

V dokaj osamelem in z drugimi regijami Slovenije slabo povezanem kraju so že pred leti pripravili nestrankarsko Civilno gibanje za razvoj Osilniške doline. Sestavljajo ga ljudje, ki so šli po svetu za boljšim zaslužkom (v povojnem obdobju se je izselila polovica



(Oberhausen) Letošnjega romanja v Kevelaer se je udeležilo blizu 300 slovenskih vernikov.

krajanov). Gibanje pripravi vsako leto več kulturno-družabnih prireditvev, vključuje se v akcije za gradnjo nove ceste do Kočevja in za čimprejšno dokončanje obkolpske ceste.

#### **PRESEKJE PRI LUKOVICI**

Tretje mednarodne kmečke olimpijade se je udeležilo 20 ekip; nekaj jih je bilo tudi iz Avstrije in Italije. Udeleženci so se pomerili v žaganju količka, skladanju drv na več načinov, sestavljanju kmečkega voza, spravljanju sena... Prostor prireditve je bil premajhen za toliko udeležencev in presenetljivo veliko gledalcev.

#### **SEŽANA**

Avgusta letos so sežanski gasilci 25-krat posredovali v gozdnih požarih na Krasu. Škoda v naravi še ni dokončno ocenjena, pač pa so stroški gašenja (usluge, škoda na opremi, voda) presegle 14 milijonov tolarjev.

#### **SLIVNICA**

Občina Cerknica, planinsko in turistično društvo, gobarska dru-

žina in Dom na Slivnici so pripravili "coperniški shod". Po starem izročilu se čarovnice zbirajo na tem hribu in naklepajo hudobije in orgije. V kulturnem programu ob nastopu ansamblov in godbe se je izkazal tudi rokohitrec s triki in čarovnijami. Na izvorni zabavi se je zbralo neverjetno veliko ljudi.

#### **SVEČINA**

Slovenskogoriška vasica je slavila svoj praznik; nanj so povabili goste iz prijateljskih krajevnih skupnosti in iz Avstrije. Nastopilo je dvanajst folklornih skupin, pripravili so likovno razstavo in razstavo narodnih oblačil, sadja in vina. Izmed poklicnih vinark so izvolili vinsko kraljico - dekle lepe zunanosti in s strokovnim znanjem o vinu in kletarjenju.

#### **ŠEMBIJE**

Krajani te vasi med Postojno in Ilirsko Bistrico so s posebno slovesnostjo končali štiriletne napore za posodobljenje naselja. Z lastnim delom in samoprispevki je 236 ljudi zbralo 75 milijonov tolarjev, drugo polovico pa je primak-

nila država oziroma občina. S skupnimi močmi so napeljali 90 telefonskih priključkov, vodovod in kanalizacijo, uredili odvodnjanje deževnice in asfaltirali vaške poti.

#### **VIDEM PRI PTUJU**

Končno je vendarle prišel dan, ko so se odprla vrata nove osnovne šole. V njej je prostora za 400 učencev; poleg knjižnice ima tudi telovadnico. Odprtje je bil pravcati kulturni maraton: nastopili so pevski zbori, folklorne skupine, pihalni orkestri... Sledil je resnejši del z blagoslovom in slavnostnim govorom. V tem delu Haloz so take ustanove izrednega pomena za duhovni in materialni razvoj območja.

#### **VIPAVA**

Vipavska klet je širokopotezno (proslave, sejem kmečke mehanizacije in obrti, razstave, povorke...) praznovala 100 let obstoja. Klet je tretji izvoznik vina v Sloveniji in največji predelovalec vsega na Vipavskem dozorelega grozdja. Na svetovnem trgu se ji je uspelo obdržati zaradi kakovostnih in vrhunskih vin in seveda konkurenčnih cen. Podjetje slovi po sortnih vinih, kot sta zelen in pinela; njihovi "prvaki" so bili zelo dobro ocenjeni v Parizu, Bruslju, Montrealu in v Ljubljani.

#### **ŽALEC**

Škoda, ki so jo povzročila poletna neurja, znaša 2,5 milijarde tolarjev. Republiška vlada in občina sta nakazali 55 milijonov tolarjev odškodnine, in če temu dodamo še denarna sredstva iz drugih virov, bo to pokrilo samo 10 odstotkov škode. Nekaj jo bo poravnala država z olajšavami pri dajatvah, sicer pa naj se posamezniki in ustanove znajdejo, kakor najbolje vedo in znajo.

## vrenje v slovenskem kotlu

**NOVA FRONTA:** Ob vseh težavah, ki jih ima Slovenija z Italijo, so poslanci odprli še novo fronto na meji s Hrvaško. Na nočni seji v soboto so pri zakonu o novih občinah sprejeli dopolnilo Zmaga Jelinčiča in izglasovali, da so štirje istrski zaselki (Bužini, Škodelin, Mlini, Škrilje) priključeni novi občini Piran (so v slovenski katastrski občini Sečovlje). Hrvati so zagnali vik in krik, češ da Slovenija posega v hrvaški državni prostor in zahtevajo od državnega zbora, da razveljavi sporni del zakona o ustanovitvi občin.

+ + +

Odločitev državnega zbora sta na včerajšnjih tiskovnih konferencah podprli Slovenska ljudska stranka in Narodna demokratska stranka. **Janez Podobnik** je dejal, da je Hrvaška prekršila status quo, ko je začela graditi mejni objekt na spornem ozemlju, včeraj pa naj bi omenjene zaselke tudi preklpila s piranske na bujsko telefonsko centralo. SLS je protestirala tudi zaradi popuščanja izsiljevalskim zahtevam Italije. Predsednik vlade dr. Janez Drnovšek naj bi obljubil spremembo slovenske ustave, čeprav

se državni zbor o tem še ni izrekel. SLS meni, da ni noben cilj tako pomemben, niti takojšen vstop v ES, da bi za to žrtvovali slovensko lastnino.

+ + +

**PARLAMENT:** Prvi sodniki, izvoljeni po zakonu o sodniški službi, so povzročili spor v državnem zboru. Sodni svet je predlagal prvih 54 kandidatov (od 500), 52 jih je v pristojnem delovnem telesu dobilo podporo, opozicija pa je bila proti dr. Ivanu Žužku (Ljubljana) in Antonu Šubicu (Kranj). Dr. Žužku je opozicija očitala, da je pred 21 leti na devet mesecev zapora zaradi sovražne dejavnosti obsodil nekdanjega domnevnega oporečnika Ota Vilčnika (sedaj tajnika poslanske skupine SND), letos pa je bila ta obsodba razveljavljena. Ker je državni zbor postal nesklepčen, je moral popravno nalogo (volitve novih sodnikov) delati še v petek, vendar je zaradi nesklepčnosti spet ni naredi. Predsednica sodnega sveta je začasno umaknila sporni kandidaturi (Žužek in Šubic).

+ + +

Zdenko Zavadlav, eden redkih, ki je bil pripravljen povedati resnico o poveljih pobojev, govori o izgubi spomina nekdanjih partijskih funkcionarjev:

“O “izgubi spomina” sem enkrat že pisal. Seveda “izgube spomina” ni. Res je, da človek v sebi odriva grde stvari in se spominja predvsem lepih. Res je tudi, da se nekateri izgovarjajo na to, kaj si bodo mislili njihovi otroci in vnuki. Nekdanji klavci, ki so tudi streljali v tilnik ali jih žive metali v jamo, ter seveda tisti, ki so vse to organizirali, so po vojni postali ugledni meščani, sosedje in očetje. Danes s težavo povejo, da so streljali ljudi v tilnik. Nekdanji najvišji pripadniki Ozne in Knoja so

## počakajmo na konec oktobra

**S kakšno italijansko popotnico je odšel v Oglej na srečanje z vodjem italijanske diplomacije, slovenski zunanji minister Lojze Peterle? Odgovor na to vprašanje bi morda - kljub včerajšnjim po prvih neuradnih poročilih skopim izjavam obeh strani o dobrem ozračju, pozitivnih premikih in pogovorih dveh enakovrednih partnerjev - ponudilo vsaj dvoje. Kot prvo naj navedemo pisanje vplivnega milanskega dnevnika Corriere della Sera. Ta je namreč prejšnji teden - po napovedi slovenske vlade, da bo spremenila ustavo oziroma njene zakone uskladi-la z zakonodajo Evropske zveze - zapisal, da zdaj italijanska vlada ne bo več nasprotovala začetku pogajanj o pridruženem članstvu med evropsko komisijo in Slovenijo. Časnik pa je pomenljivo poudaril, da bo treba razjasniti še številna vprašanja, preden se bosta Rim in Ljubljana lahko “pobotala”. Med drugim je tudi zapisal, da še ni znano, kdaj bo Slovenija spremenila ustavo in ali bodo tisti Italijani, ki jim je bila po drugi svetovni vojni zaplenjena lastnina, to dobili nazaj. Opozoril je, da je zadeva “nadvse kočljiva”, saj mora Italija**

*nadaljevanje na naslednji strani*

nekaj časa hoteli povojne poboje naprtiti nekakšni JA. Skratka, "izguba spomina" je načrtna. Mitja Ribičič, Bojan Polak in drugi, ki molčijo, mislijo, da bodo s tem svojim molkom pripomogli k stvari, ki jo je po vsem svetu "pobral hudič". Ti, ki molčijo in se izgovarjajo, sebe in sveta, niso zmožni dojemati v krščanskem smislu, za katerega je ene od vrednot očiščeni človek, torej človek, ki se izpove, ki o preteklosti pove resnico, lepo in grdo."

+ + +

Da Slovence, stranke in razmnike nič kaj ne zanima naša šola v celoti, vedno znova ugotavljamo, ko kdo sproži idejo, da hoče cerkev verouk v šolah.

Po tem povsem lažnem problemu se sproži propagandna hajka proti Cerkvi in vernim naspluh, tako da se človeku nič ne toži po lepih starih komunističnih časih, saj so za verne spet tu. Čeprav Cerkev že tretje leto jasno poudarja, da namerava ohraniti verouk v sedanji obliki in izvedbi, v šolo pa želi verski pouk, ki ustreza evropskim standardom, je vse zaman. Blok, ki ohranja kontinuiteto s totalitarnim režimom (kvaziliberalci, združeni komunisti in levi nacisti), vedno znova vrže v javnost "verouk", ki spolaizira in tako s problemom, ki ga ni, zakrije problem, ki dejansko je.

*nadaljevanje s prejšnje strani*

**dobiti zagotovila, da bodo pogajalci evropske komisije pri pogajanju s Slovenijo upoštevali posebne italijanske interese.**

**Marjeta Šimunič  
SLOVENEK  
Ljubljana, 11.10.1994**

## **SKD - ostati ali oditi?**

*Sodelovati v vladi z naslednicami prejšnjega režima ali prepustiti jim vso oblast, vso moč in oditi v opozicijo? Biti zraven, preprečevati polarizacijo, graditi ceste, dajati zaposlitev mnogim članom stranke, imeti informacije, moč ali okrepitev desnice, počakati na primeren čas in skupaj prevzeti oblast?*

*Nemara izstopiti - zaradi zvestobe lastnim političnim načelom, zaradi zvestobe stranki? Jemati volilce na levi ali jih izgubljati na desni? Poslušati glas svojih ljudi ali voditi njihovo mnenje, ga spreminjati in oblikovati? Biti pragmatičen ali načelen? Biti oboje? Lesen in železen hkrati? Potolažiti članstvo, ki po odstopu svojega predsednika pričakuje edini logični korak - izstop iz trojne koalicije - ali obdržati zastavljene projekte, oblast in ne nazadnje službe? Pustiti plug sredi njive ali orati, dokler se konj mrtev ne zgrudi v brazdo? Hamletovska dilema!*

*Pa je vprašanje pravzaprav zelo preprosto: Ali je SKD uspelo uresničiti sklepe letne konference v Zagorju in doseči dvojno koalicijo? Če ji je to uspelo, potem naj ostane v vladi, in če ji je v koalicijo uspelo pritegniti še Slovensko ljudsko stranko, toliko bolje.*

*Če pa ji dvojne koalicije ni uspelo doseči, potem svetu stranke ne ostane drugega, kot da končno sprejme sklep o izstopu SKD iz koalicije. Če bi se SKD zdaj odločili ostati v trojni koaliciji, bi namreč predsednika postavili v kaj čuden po-*

*ložaj, ko bi se ljudje upravičeno lahko spraševali: "Ali je to nezaupnica predsedniku?" Ali se stranka ne strinja z njegovim odstopom, ki je bil posledica "enoumnega" kadriranja LDS? In naprej: kaj se ne bi s Peterletovim odstopom, potem ko je z ministrskega položaja že prej odstopil drugi najrazpoznavnejši član krščanske demokracije, Ivo Bizjak, položaj SKD v koaliciji tako poslabšal, da bi bilo njeno nadaljnje vztrajanje v njej, še posebej zaradi hudega nasprotovanja znotraj stranke, pravi politični samomor SKD? Kaj bo s predsednikom stranke?*

*SKD je pred težko odločitvijo, pri čemer ima na voljo tri možnosti:*

*1. doseči oblikovanje dvojne koalicije oziroma morda vanjo pritegniti še SLS,*

*2. izstopiti iz vladne koalicije,*

*3. ne narediti ničesar in ostati v trojni koaliciji.*

*Prva možnost bi bila seveda za vse najboljša. S tem bi se na novo oblikovala koalicija, Slovenija bi se politično orientirala nekoliko bolj desno, koalicija bi v parlamentu potrebovala vsak glas, kar bi onemogočilo sprejemanje zakonov in sklepov mimo SKD, kar je v sedanji trojni koaliciji vse prej kot izjema; kronski dokaz za to trditev je prav izvolitev Jožefa Školčca za predsednika državnega zbora. Slovenija bi se tako dejansko lahko stabilizirala in Slovenci bi lahko zares začeli presegati bipolarnost našega političnega prostora (tudi s tem, da bi končno prišli do poprave krivic, normalne ureditve pravnega položaja Cerkve itd.). Težava pri tej možnosti je žal v tem, da zanjo LDS ne kaže pretiranega navdu-*

šenja.

Druga možnost je izstop stranke iz koalicije. Če oblikovanje dvojne koalicije ne uspe, bo SKD prisiljena v izstop iz vlade, sicer se ji lahko zgodi, da jo "bodo izstopili" njeni volilci čez dve leti, če je ne bodo že prej vrgli ven njeni "prijatelji".

Najslabša bi bila tretja možnost, torej, požreti svoje lastne sklepe in vztrajati v trojni koaliciji. Ta možnost, ki vključuje tudi vse podvarianete v obliki zamenjav posameznih ministrstev, bi, če ne bi ravno zamenjali "konja za osla", sicer lahko služila stranki kot možnost "častnega izhoda" iz neprijetnega položaja, ki je nastal po izvolitvi Jožefa Školča za predsednika državnega zbora in po odstopu predsednika SKD z mesta zunanjega ministra. Vendar pa prav v ničemer ne bi spremenila vzrokov, zaradi katerih je Lojze Peterle odstopil. Jožef Školč bi bil še naprej predsednik državnega zbora, SKD pa še naprej v položaju, ko lahko parlament vsak dan izglasuje zakon ali sklep, ki je v nasprotju z njenim programom in koalicijskimi dogovori. Ta možnost bi sicer zadovoljila tiste v stranki, ki gledajo ozko in vidijo le projekte, ki so jih zastavili in včasih, bodimo poštene, tudi položaje, ki jih zasedajo.

Vendar se te zlate nitke, ki nekatere (vsa čast izjemam) vežejo na njihove položaje, dolgoročno kaj lahko izkažejo kot varljive, saj so volitve blizu, volilci pa, posebej volilci SKD, dajo več na načelnost kot na pragmatizem. Zato lahko SKD ostane v koaliciji le, če iz nje spravi Združeno listo, saj si ne more več privoščiti vztrajanja v neuravnoteženi koaliciji.

Zakaj nas torej imajo v koaliciji, si lahko mislimo. Gre seveda za "umetniški vtis", s katerim levica spretno prikriva dejstvo, da je pravzaprav sama na oblasti, in ki, predvsem v tujini, ne bi naletelo na najbolj prijazen odmev. Poleg tega stranki LDS in ZL tako spretno ohranjata razbito desnico, česar niti ne prikrivata več, saj smo pred nedavnim lahko slišali izjavo gospoda Golobiča, glavnega tajnika LDS, da imajo pri njih tako radi desne stranke, da so veseli, če jih je čim več. Pri tem je SKD takšne stvari zlahka pripravljena požreti, če prihajajo z leve, če pa prihajajo z desnice, potem na primer že zaradi enega pisma ne podpiše pogodbe o sodelovanju na območnih volitvah.

Zato je trojna koalicija za stranko Krščanskih demokratov škodljiva in tega dejstva ne more spremeniti niti morebitni program nad strankinimi krili na bližnjem kongresu SKD. Njihov največji "greh" je namreč v tem, da na to že ves čas opozarjajo in da je vsak dan bolj jasno, da so njihova opozorila pravilna. Biti v vladi skupaj z ZL in LDS oziroma z nekdanjimi komunisti in njihovim nekdanjim podmladkom, pri tem pa ne imeti možnosti preprečiti sprejema katerega koli sklepa, kakršnega koli zakona, ki si ga izmislijo, pač ne pomeni preseganja bipolarnosti, ampak zgolj prikrivanje dejstva, da so v Sloveniji na oblasti nekdanji komunisti. In biti zraven v taki družbi pomeni biti v družbi, v kateri oni samo dobivajo, drugi pa samo izgubljajo.

Janez Pogorelec  
SLOVENEK  
Ljubljana, 1.10.1994

## JANEZ DRNOVŠEK V AMERIKI

Janez Drnovšek je prišel v Ameriko že četrtri ali petič in še vedno ni obiskal ameriških Slovencev. Najprej je prihajal v New York na Združene narode kot komunistični predsednik SFRJ, zdaj pa prihaja kot predsednik (neo)komunistične vlade samostojne Slovenije.

Zanimivo je, da pri vseh teh številnih obiskih nikdar ni imel časa, da bi obiskal številne Slovence v Clevelandu, Pittsburghu, Chichagu in drugod. To je začudenja vredno predvsem zato, ker so Slovenci po svetu in posebno v Ameriki naredili zelo veliko za priznanje samostojne Slovenije in ne nazadnje zato, ker Slovenci, ne glede na to, kje živijo, kaj so po poklicu ali izobrazbi, še ostajajo in bodo ostali Slovenci, ki imajo v domovini sorodnike in prijatelje in ki so bili vedno pripravljene pomagati za boljšo prihodnost prve domovine. Kje so torej vzroki za tako ravnanje? Morda si g. Janez Drnovšek misli, da je ministrski predsednik samo za del Slovencev, to je komunistov in njihovih simpatizerjev? Morda ga je sram da je bil (in je še) komunist? Morda ga je sram slovenskih izseljencev po svetu, ker niso nikdar verjeli diktatorskemu komunističnemu režimu, v katerem je imel vodilne funkcije?

Ali Slovenija in Slovenci ne zaslužijo ministrskega predsednika, ki bi predstavljal in cenil vse Slovence po svetu?

Matjaž Tomažič, Pittsburgh  
SLOVENEK  
15.10.1994

naša luč

## dom in družina

### Družina in smisel (1. del)

Družina je več ko zarodna celica vsega človeškega, je središče življenja. Če v zavesti ljudi to preneha biti, se pravi, če ljudje "za lastno rabo" razrahljajo to resnico, tedaj se to pozna takole: ostareli so izseljeni v domove, sorodniki se odmikajo drug od drugega, matere in očetje razmišljajo o ločitvi, napol odraščeni otroci

(Stuttgart) Krst Kristjana Schwarz v Aalenu na binkošti 1994



bežijo od doma, šolske otroke vzgaja TV, glede nerojenih pa razpravljajo, ali imajo pravico živeti ali ne.

Ni težko ugotoviti, kam spada današnji čas. Trditev, da je danes družina ogrožena, ni prazna. To ogrožanje je mnogo huje, kot so grožnje vseh atomskih raket, ki so usmerjene na nas. Zgodovina pove, da velike kulture in organizirane družbe najpogosteje niso propadle zaradi zunanega sovražnika, ampak se je propad začel od znotraj.

Nam gre za to, da bi spoznali, kaj je treba spet obnoviti, kaj je treba voditi skupaj, ker skupaj spada, kaj zavirati in kaj pospeševati, kaj reševati, čeprav se zdi že izgubljeno. Danes imamo pred očmi slednji dan, kako se zaradi vojne ali katastrof raztepeni člani družine iščejo, da bi obnovili in ohranili, kolikor je od družine še ostalo. Starejši se še spominjajo, kakšne mednarodne akcije so po zadnji svetovni vojni pomagale združevati razbite družine. Kdo bi si tedaj mislil, da bodo 50 let kasneje ljudje razvitega sveta tako zelo zgubili čut za družino. Danes je tako.

### Kje je izhod?

Družinska skupnost mora **zopet oživeti**. Ljudje moramo spet spoznati njeno vrednost, odkriti njen pomen. Za to pa je treba **spremeniti mišljenje**. Ne smemo še naprej misliti le na vzroke takega stanja, bolj moramo misliti na cilje, ki družini pristojajo po naravi.

Vzroke je do potankosti raziskala že psihologija. Danes smo tako napojeni s tem vzorčnim mišljenjem, da že otroci "psihologizirajo", se pravi upo-



Kako čudno velik je ta svet...  
(foto Jan Krist)

rabljajo govorico vzorčnosti vsakega početja. Mati pravi: "Z mojim drugim otrokom imam velike težave. Med nosečnostjo se ga nisem veselila, odklanjala sem ga in nikoli prav zares sprejela. Razmišljala sem tedaj o tem, da bi zapustila svojega moža. Le zaradi nosečnosti ga nisem. Menda tega otroku nikoli nisem odpustila." Ko predstavlja svojo težavo, že v isti sapi govori o vzrokih svoje ranjenosti. Na prvi pogled se zdi tako govorjenje dovolj samokritično, Zdi se, kot da bi moralo to tudi pomagati. Pa žal še zdaleč ni tako.

**Vzorčno mišljenje** vedno išče in razodene le vzroke. Najprej je veliko vprašanje, ali razkrije vse pomembne vzroke in ali jih uspe človeku prav osvetliti in ugotoviti njihovo "težo". Vzorčno mišljenje skuša vedno vse razložiti, najti neke razloge v dogodkih, duševnih stanjih, v razpoloženjih itn. Vzorčno mišljenje poskuša najprej opravičiti.

Drugi način, ki ga manj pozna in uporablja moderni človek, pa je mišljenje, **narav-**



**nano v cilj** (smoter). To mišljenje sicer pozna pomanjkljivosti sedanjega časa, jih ne odriva ali zmanjšuje, si pa tudi ne domišlja, da bi moglo vedeti vse vzroke o njem. Načrtno goji misli o tem, kako priti iz tega stanja v boljšega, kaj lahko nastane, česar danes še ni, pa bi bilo dobro, da je.

To v smisel naravnano mišljenje je opredelil eden najsodobnejših psihologov V. Frankl z Dunaja. Imenuje ga **logoterapija**. Po tej metodi zdravljenja mišljenja je ozdravelo že mnogo družin. Ta terapija bi materi, ki ve samo za razloge svojega odklanjanja drugega otroka, pomagala spoznati razloge, zakaj je vredno preseči odklanjanje. Pokazala bi ji vrednote, ki ji pomagajo pomagati v sebi nerazpoloženje do otroka, ki ga je v sebi potihem dolžila vrsto let za svojo "nesvobodo".

Spremeniti mišljenje gotovo ni lahko. Vendar če je kakšna možnost, tedaj je le v tem, da nam kdo odkrije, zakaj je to smotno, kaj s tem pridobim(o), če sam v sebi premagujem zavore in pogledam čez plotove, ki sem si jih sam postavil v neki nerazumni in nedoumljivi samoobrambi.

## Terapija

Ni dobro vse, kar se danes imenuje zdravljenje. Ni dovolj le to, da poznamo vse vzroke do podrobnosti. To še ni rešitev. Telesno bolni ne ozdravijo s tem, ko zvedo, katera bolezen jih je napadla. Treba je stopiti odločno na pot ozdravitvenega procesa.

Včasih je celo bolje, da kaj sprejmemo brez vprašanj in ne raziskujemo preveč vzrokov.



(Berlin) Vsi sodelujoči pri odrski igri "Starši in mladostniki"

Dovolj je, da sprejmemo stvar takšno, kakršna je, in da nato iz tega položaja poskušamo napraviti najboljše, kar se da. Prav v družinskih razmerjih je pogosto tako, da natančno raziskovanje in spoznavanje vzrokov lahko vodi še h globljim razdorom. Vrtati kot črv v dušo, v misli, v preteklost moža ali žene je lahko bolj ovira za spravo in razumevanje. Vzemimo primer, ki se lahko zgodi, če bo enkrat moral otrok spoznati, da ga je mati vsekoli odklanjala in zakaj je tako delala. Takšno spoznanje težko rodi kaj pozitivnega.

Tema spravljanja skupaj družino je nedvomno neizčrpna, dandanašnji pa še zelo, zelo pogostna. S tem zapisom želimo tudi v naši reviji govoriti o težavah, ki zelo težijo mnoge družine. Seveda nimamo nikakršnih vzorčnih receptov. Vedno in povsod smo vsi iskalci pravega in boljšega. Posebej pa si želimo pomagati in si stati ob strani pri tako pomembnih stvareh, kot je družina in njena blaginja.

Človeška bližina je prva tera-

pija, ki jo lahko daje vsak človek s poštenimi nameni in dobro voljo.

(iz knjige E. Lukas: *Družina in smisel; povzel jp*)

## MOJIM POKOJNIM

Katarina Fistrovič

*Odšli ste,  
kar odšli ste  
prek črte,  
ki ločuje  
tu  
od tam.*

*Odšli ste - kam?  
In kje ste zdaj?  
Ali zavpijem naj  
v nebo,  
da rada bi nazaj  
vas vse priklicala,  
vse vas,  
prav vse po vrsti?  
A kaj  
ko solze tečejo v zemljo  
in pečejo  
in govore: Zaman,  
zaman oziraš se v nebo.*

*Odšli ste.  
In vendar,  
košček srca  
ste zapustili mi,  
prav vsak od vas,  
in to me radosti  
in opogumlja me,  
da se borim  
in da  
naprej živim.*

*Čisto na skrivnem,  
da, na skrivnem,  
pa jaz po vas,  
oj, ljubi moji,  
hrepenim  
in upam,  
da nekoč  
nekje  
se zopet srečamo.*

janez cigler

# sreča v nesreči

*Ravnajte lepo z njim, vem, da vam bo veselje delat.*

Svetin se ponižno prikloni in obljubi, da bo priden in pokoren. Čez osem dni barka odrine in Svetin se pelje s svojim novim gospodarjem po morju proti francoski deželi. Lep dan je bil, dober veter, barka plava hitro kakor ptica po zraku. Svetin žalostno gleda nazaj proti Trstu in pravi: "Bog te obvaruj, ljuba domača dežela! Morebiti te nikoli več ne bom

videl; pa saj je Bog povsod, vsa zemlja je njegova. On, dobrotljivi oče, kateri me je do zdaj tako skrbno pred hudim varoval, me bo tudi za naprej ohranil. V njega bom vselej zaupal, on me ne bo zapustil."

Medtem so se mu solze udrle, ker se je spomnil, kar je večkrat od matere slišal, kako žalosten je bil tudi njegov oče, ko se je moral od doma ločiti. Naslonil se je v barki, v mislih utopljen je premišljeval, kako se mu bo za naprej godilo. Ko spet oči povzdigne in še enkrat proti Trstu pogleda, mu je izginil izpred oči; drugega ni videl okoli in okoli sebe kakor zeleno vodo morja. Ravno 19 let je bil Svetin star, ko je šel iz Trsta na Francosko.

III

Janez Svetin na morju

Celih devetnajst dni so se vozili po morju, preden so prišli na Francosko, ker jim je veter nagajal. Nekega dne je bila

barka v nevarnosti, da se utopi. Strašno vreme se je prignalo po morju, grozen vihar je gnal valove, visoke ko hribje: barka se je gugala ko zibel. Brodniki so kleli in se rotili, ker vihar ni hotel ponehati. Takrat še ni bilo velike nevarnosti; ko pa se je barka popolnoma po strani nagnila, so vsi brodniki obleдели, začeli moliti in vse svetnike na pomoč klicati. Vsak je takrat molil, kdor je bil v barki, tudi Svetin, kateri se je ves tresel; še nikoli ni tako zvesto molil ko takrat. Še njegov gospodar Teodor Eskeles - tako je bilo ime tistemu velikemu trgovcu iz Tulona - je rekel Svetinu: "Fant, ti si še morebiti nedolžen; vem, da Bog nedolžne rajši usliši; moli, moli, da nas Bog obvaruje, če ne, bo vsega konec." Svetin komaj odgovori, od strahu ves boječ: "Gospod, saj molim ves čas, kar hudo vreme trpi, da bi me le Bog uslišal!"

**"V njega bom vselej zaupal!"**

(Vadstena) Na binkoštnem srečanju je odmevala tudi slovenska pesem.



Črna noč je pokrila nebo in morje; popolnoma se je stemnilo. Drugega se ni videlo ko blisk, ki je strašno švigal okoli barke, drugega se ni slišalo kakor grozno bučanje vetrov in neznansko treskanje, ki je na morju še veliko hujše kakor na suhem. Vsi brodniki so zdaj izgubili upanje, popadali po kotih in se pripravljali k smrti! Dejali so: "Zdaj ni več pomoči. Vrvi in platna nam je vihar potrgal, ne vidimo več, kam barka leti. Priletela bo na kako skalo, se gotovo razbila in naš konec je blizu." Vsi od prvega do zadnjega so zdihovali. Tudi

Svetin se je k smrti pripravljala in še s posebnim zaupanjem zdihoval k Materi božji in za pomoč prosil.

Ravno o polnoči je bilo, ko je vihar začel pojemati, megle so se jele razpotegovati, spet se je razjasnilo in barka se je spet sama poravnala, morje se je upokojilo. Brodniki so to kmalu čutili, v njih srcih se je obudilo upanje. Spravijo se na noge in potegnejo hitro za vrvi, kar jih ni bilo potrganih. Ob dveh čez polnoči je bilo morje popolnoma tiho in hudo vreme je minilo brez vse nesreče, razen težkih reči, ki so jih po gospodarjevem povelju v vodo pometali.

Svetin še ni nikoli videl, veliko manj pa skusil takega straha; nikoli še ni bil v taki nevarnosti pa tudi potem, ko je hudo vreme minilo, ni videl ne občutil toliko veselja kakor takrat v barki. Gospodar barke je ukazal nove vrvi in nove rjuhe nategniti, potem je poklical vkupaj vse brodnike in druge ljudi, kar jih je bilo v barki. Vsi so morali poklekniti, tudi sam je pokleknil in očitno zahvalil Boga, da jih je obvaroval v taki nevarnosti in jih pri življenju ohranil. V tisti smrtni nevarnosti na morju je Svetin trdno obljubil, da ne bo nikoli v nobeno krivico privolil, ampak vselej zvesto in pošteno ravnal, naj se mu godi, kakor hoče. To obljubo je tudi ves čas svojega življenja držal.

#### IV

Janez Svetin v mestu Tulonu na Francoskem

Dvajseti dan po nevarni vožnji po morju pride barka h kraju, bil je ravno tudi dvajseti dan mesca kimovca, to je tisti



(Vadstena) Sestre brigittinke vsako leto na binškošnem srečanju rade "pogasijo" slovensko žejo.

dan pred sv. Matevžem. Svetin zdaj prvič ugleda francosko deželo. Z barke je pregledal vse lepo, veliko, francosko mesto Tulon, kamor je njegov namen iti. Ko pride Svetin z barke in stopi na suho zemljo, se precej zjoka, ker so mu oče na misel prišli.

**"Tudi jaz ti bom  
dobra, bom ti  
kakor mati!"**

Rekel je sam pri sebi: "Glej, tukaj je zemlja, v kateri počivajo kosti mojega očeta, ali pa, če so še živi, Bog zna, v katerem kotu tiče in kako se jim godi."

Svetin se hitro zave, obriše solze in gre vsel s svojim gospodarjem v hišo. Ko prej priljuden fant je z vsakim prijazno govoril in se kmalu z vsemi sprijaznil, kar jih je bilo pri hiši. Ko ga je gospodar peljal svoji stari gospe pokazat, je Svetin

spodobno svoji novi gospodinjki roko poljubil, rekoč: "Gospa, prosim vas, imejte potrpljenje z menoj, dokler ne zvem vseh hišnih navad. Rad bom vse storil, kar mi boste ukazali, samo da vem, kaj vam je všeč. Želim vam ustreči in nikoli vas ne mislim radovoljno žaliti." Gospa je bila prav zadovoljna, da je imela tako priljudnega in pohlevnega služabnika. Zato mu reče: "Lepo se vedi, zvest bodi in priden pri vseh opravilih! Tudi jaz ti bom dobra, bom ti kakor mati." Nato se Svetin zahvali in gre prosit gospodarja, naj mu da opravila, katerih se hoče vaditi.

Ker je bil Teodor veliki trgovec v Tulonu, ki je bil daleč in daleč v velikih kupčijah zapleten, ni hotel Svetina precej v trgovino dejati, ampak ga je dal v svojo pisarnico, da bi ga skusil, koliko je Svetin v kupčijskih računih učen. Pa Teodor je kmalu videl, da je mladi Svetin v računih tako prebrisan, da nobeden njegovih služabnikov,

katerih je še sedem imel, ne tako. Najtežji in najhujši račun, nad katerim si je vsakteri po tri, po štiri ure glavo belil, preden ga je naredil, pa še večkrat je bilo kaj napak, je Svetin naredil, ko bi mignil, z lahkoto, brez velikega truda. Priletni trgovec Teodor, kateri si že zavoljo starosti ni mogel z računi veliko glave beliti, je kmalu videl, kako potreben mu je Svetin zavoljo tolike umnosti v računanju. Kmalu ga je rajši imel ko vse druge svoje služabnike. Kadar je bilo treba narediti kak težek račun ali drugega popraviti, je bil le Svetin poklican, ki je z veseljem in hitro v red spravil in razjasnil najbolj zmotene in zahomotane kupčije in račune, kar je bilo njemu v veliko, njegovemu gospodarju Teodoru pa še v večje veselje.

Tako vselej človeku prav pride, česar se v mladosti s pridom nauči, sebi in drugim vselej dela. Teodor je imel zavoljo svoje neizmerne kupčije Svetina grozno rad, vendar se je skušeni mož že večkrat nad

kakim mladeničem goljufal, zato mu ni veliko zaupal. Rekel je: "Svetin je bister fant, le premlad je, njegove zvestobe še nisem prepričan. Če bo tudi tako zvest, kakor je bister in priden, potem mi ni treba boljšega služabnika iskati." V zvestobi ga je potem večkrat skusil. Podvrgel mu je denarje in tudi druge drage reči, pa Svetin ni nikdar najmanjše stvarce premaknil. Če je kaj našel, je vselej pošteno nazaj dal. Gospodar potem nekemu svojemu služabniku skrivaj naroči, da naj si prizadeva svojega tovariša Svetina zapeljati v krivico. Tovariš skusi, nagovarja Svetina, naj deli z njim denarje, za katere je ogoljufal svojega gospodarja. Svetin pa, ki ni vedel, da je to nalašč le k videzu, prosi tovariša, rekoč: "Ljubi moj tovariš, se ne bojiš Boga? Zakaj si gospodarju krivico storil? Ne veš, da goljufi, tatje in krivičniki nikoli ne pojdejo v nebesa? Zdaj pa še mene hočeš zmotiti in zapeljati? Ni zadosti, da si sam hudoben, še druge zapeljuješ.

Daj nazaj gospodarju, če ne, bom jaz povedal in vem, da pri tej priči pojdeš od hiše." Tovariš mu reče: "Neumen si; zakaj se braniš denarjev? Tudi drugi tako delajo, ne bo se zvedelo. Kaj boš vsako reč pazil? Če nočeš deliti z meno, bom sam imel."

Svetin pravi: "Ljubi moj tovariš, če boš tako delal, kakor druge hudobne vidiš, boš daleč prišel. Nikoli se ti ne bo dobro godilo, ne na tem ne na onem svetu. Četudi pred ljudmi svoje krivice skriješ, ali jih moreš pred Bogom skriti? Glej, kako poštene in pravični delajo, hudobnih, krivičnih ne posnemaj! Veš, da krivičnih krajcar deset pravičnih uje."

**"Ljubi moj tovariš,  
se ne bojiš  
Boga?"**

Ker pa tovariš ne neha Svetina motiti in ga h krivicam zapeljevati, gre Svetin nekega dne h gospodarju sam in mu reče: "Gospod, ne zamerite, nekaj bi vam rad povedal o vašem služabniku, enem mojih tovarišev. Samo prosim, ne kaznujte ga zavoljo tega, ampak posvarite ga, da se poboljša in se ne navadi hudobije. Krivico vam dela in tudi mene zapeljuje, naj vam delam krivico." Gospodar mu reče prijazno: "Prav je, ljubi moj Svetin, da si mi povedal; ne skrbi, naredil bom, da te več ne bo motil." - Od tistega časa mu je Teodor že velike reči zaupal, bolj ko marsikateremu drugemu Svetinovemu tovarišu.

Nekega dne sedi Svetin v pisarnici sam, ves zamišljen v račune, katere mu je gospodar

(Einsiedeln) Skupinski posnetek slovenskih romarjev s škofom Kvasom na ploščadi pred romarsko cerkvijo



Teodor rekel izdelati, ko je šel z doma v bližnje mesto zavoljo nekake velike kupčije. Kar hitro stopi v pisarnico velik, imeniten, k videzu žlahten, lepo oblečen gospod in vpraša: "Si ti Svetin, Teodorov služabnik, kateri jetako umetelen, posebno v računih?" Svetin odgovori pohlevno: "Sem, da, kaj pa mi ukazete, kaj bi radi? Ne poznam vas, še nikoli vas nisem videl." Tuji gospod nato drugega nereče kakor te besede: "Se bova že v kratkem videla!" in vzame iz žepa mošnjico in jo vrže Svetinu: "Na", pravi, "to je tvoje!" in beži iz pisarnice. Svetin skoči hitro za gospodom, da bi mu mošnjo nazaj dal in rekel: "To ni moje! In kar mojega ni, nočem!" Vendar gospoda že nikjer ni bilo.

Svetin vzame mošnjo v roke, jo odpre in najde notri za tri sto frankov vrednosti. Misli in misli, kaj mu je storiti. Ne ve, zakaj mu je to pustil gospod, katerega ne pozna. Ko pride gospodar Teodor domov, je bila Svetinova prva skrb, da je tisto mošnjo vzel in mu jo nesel, rekoč: "Glejte, to mošnjico mi je neznan gospod prinesel, tri sto frankov je v njej. Nič ne vem, zakaj mi je to dal. Prosim vas, spravite te denarje, zakaj jaz jih nočem in ne morem imeti." Teodor mu reče: "Na moje besede spravi denarje in jih imej! Tvoji so, se bo že zvedelo, od kod in zakaj so tebi v roke prišli." Svetin uboga.

Kmalu nato ga pošlje Teodor v bližnje mesto račune delat s trgovcem, s katerim je Teodor malo prej sklenil kupčijo. Svetin pride v tisto mesto, gre v trgovčovo hišo, kamor ga je gospodar poslal račune izčistiti, kar ugleda tistega gospoda, kateri mu je mošnjo denarjev posilil.

In ta je bil sam tisti trgovec, s katerim je Teodor kupčijo storil; zato mu reče: "Glej, Svetin, saj sem ti rekel, da se bova v kratkem videla. Vedel sem, date bo gospodar poslal z menoj račune delat. Ljubi moj Svetin, nikar me ne delaj nesrečnega. S tvojim gospodarjem imava že velike račune vkup, pa če pojde vse natanko, vse po pravici, vem, da bom ob vse prišel. Tvoj gospodar me bo na beraško palico spravil, jaz in vsa moja družina pojdemo vbogajme prosit, če ti čisto in pravično račun narediš. Lej, tvoj gospodar je bogat, saj ima, da sam ne ve koliko, star je, otrok nima več ko eno samo hčer. Jaz pa imam veliko otrok; opomogel sem si nekaj, ker sem tvojega gospodarja pri računih zelo uščipnil, vendar vselej tako, da ni čutil. Če naredimo sedaj o našem trgovanju čist in pravičen račun, moram biti sirota."

**"To ni moje! In kar mojega ni, nočem!"**

Svetin zdaj ne ve, kam bi se obrnil, kaj začel. Zato reče: "Gospod, po krivici ne smem delati, spet se rajši ljudem kakor Bogu zamerim." S temi besedami gre, ukaže napreči in se pelje domov, ne da bi bil račune le pričel. Ko pride domov, ga gospodar že na dvorišču čaka in ga hitro vpraša: "Kako je to, da si tako hitro prišel, tako kmalu opravil, ker sem menil, da boš imel najmanj tri ali štiri dni opraviti?" Svetin reče: "Gospod, zakaj sem tako kmalu nazaj prišel, vam ne povem drugače kakor skrivaj, da noben človek ne bo slišal."



(Einsiedeln) Birmanca Frančiška Mazi in Miha Pesjak izročata škofu birmovalcu g. Kvasu šopek za dobrodošlico.

Teodor pelje zdaj Svetina v svojo pisarnico in mu pravi: "Zdaj govori!" Svetin reče: "Rad sem pri vas, zato ker vidim, da ste mi dobri; vendar grem rajši danes od hiše, kakor da bi s tem trgovcem račune delal, kamor ste me danes poslali. On je tisti, ki mi je mošnjo denarjev posilil, da bi zdaj krivične račune delal. Tega me Bog varuj!" Teodor mu reče: "Zvesti, pridni moj služabnik, zdaj spoznam, da si zvest; pojdi nazaj, napravi račune s tistim trgovcem na čisto; zavoljo tega ne bo nesrečen. Če bi bil tudi kaj dolžan, vse mu bom odpustil." Svetin uboga, ker ne ve, da je vse to bila le skušnjava njegove zvestobe, kakor sta se bila gospoda pogovorila. Od zdaj za naprej je Teodor vse le Svetinu zaupal in ga storil za prvega ali velikega služabnika. Kar je bilo težkih in nevarnih opravkov, je izročil le Svetinu, ker je vedel, da mu bo zvesto opravil.

(se nadaljuje)

# iz življenja naših župnij po Evropi

## anglija

Na letošnji tretji seji župnijskega in pastoralnega sveta (ŽPS) naše katoliške misije v Veliki Britaniji v soboto, 1. oktobra, v Londonu smo obravnavali dogodke iz življenja naše katoliške skupnosti v preteklih mesecih ter predlagali nekaj smernic za nadaljnje delo slovenske katoliške misije in nje-nega ŽPS.

Za misijonski dan, ki ga bomo tudi letos obhajali v Bedfordu, 8. oktobra, bomo lahko med nami pozdravili misijonarja **patra Janeza Mujdrico** iz Zambije, ki je trenutno na enoletnem študijskem izpopolnjevanju na univerzi v Birminghamu. Prav gotovo nam bo lahko povedal mnogo zanimivega iz življenja naših misijonarjev v Zambiji. Upamo, da bo tudi tokrat udeležba pri sv. maši in misijonski tomboli vsaj tako velika kot zadnjih nekaj let. Misijonske darove in denar od tombole bomo letos lahko izročili kar misijonarju osebno.

ŽPS je na svoji seji ugotavljal, da so v zadnjem času v Naši luči poročila iz Anglije pod rubriko "Iz življenja naših župnij po Evropi" tako vsebinsko zma-ličena in polna nedopustljivih tiskov-

nih napak, da se mi, ki jih tukaj bere-mo, v njih ne prepoznavamo. Našim rojakom v Veliki Britaniji želimo sporo-čiti, da so poročila, ki jih pošilja naša misija v imenu ŽPS za objavo v Naši luči zanesljivo korektna in brez vse-binskih napak. Želimo in upamo, da se bodo odgovorni pri uredništvu in tisku Naše luči v Ljubljani potrudili, da bi do takih tiskovnih spodrsrljavev in malomarnosti več ne prihajalo.

Pri pogovoru o vprašanju nadaljnjih praznovanj Slovenskih dnevov v Angliji smo lahko ugotovili, da si jih ljudje še želijo in se jih veselijo. Delegat in član ŽPS iz Walesa je izra-zil željo tamkajšnje slovenske skupnosti, da bi prihodnje leto praznovali Slovenski dan v Bedfordu. Upajmo, da bo našim rojakom v Bedfordu, kljub starosti in boleznim, uspelo vsaj še enkrat pripraviti tak dan.

Poleg že navedenih točk smo na seji ŽPS soglasno sprejeli nekaj dopolnil k že obstoječim pravilom in navodilom za goste našega doma. Med gosti in obiskovalci našega doma je preveč takih, ki skušajo zlorabl-jati gostoljubnost in obiti hišna pravi-la. To nas sili, da poostriamo nad-zor nad takšnim ravnanjem.

ŽPS je še pooblastil župnika, kot ravnatelja katoliške slovenske misije v Veliki Britaniji, da lahko tudi v imenu ŽPS daje izjave ali potrdila o pripadnosti slovenski skupnosti ter znanju slovenskega jezika, potrebnih pri pridobivanju državljanstva Republike Slovenije za otroke narodnostno mešanih zakonov.

### Krst pri Lavričevih

Zvesta člana naše katoliške sloven-ske skupnosti v Londonu, **Bruna in Ivan Lavrič**, sta meseca marca posta-la stara starša. 26. junija je bila njuna vnukinja **Jacqueline Claret Lavrič**, hčerka sina Romana in njegove žene Eileen, krščena v župnijski cerkvi Our Lady of Lourdes v New South Gateu - severni London. Krščenki sta bila botra striček Ivan Lavrič mlajši in teti-ca Pauline Galvin. Mladim staršem naše iskrene čestitke, mali Jacqueline Claret pa polno božjega blagoslova v njenem življenju.

### Ivan Ožbalt-Oblačič, devetdeset-letnik

Med mnogimi našimi rojaki na Britanskem otoku, ki zadnje čase dosegajo visoko starost, je letos tudi naš dobri in nadvse zvesti član katoliške slovenske skupnosti Ivan Ožbalt-Oblačič iz Donningtona pri Telfordu.

Ivan je bil rojen 28. septembra 1904 v Okonini, župnija Radmirje pri Mozirju, kot dvojček zdaj že pokojne-ga brata Slavka Ožbalta, ki je bil znani kapetan letalstva pri jugoslovanski kraljevski aviaciji. Visoko vojaško izobrazbo ima tudi Ivan, saj je artilerij-ski kapetan in je kot stotnik služil v nekdanji jugoslovanski kraljevi vojski.

V Anglijo sta z bratom prišla po drugi svetovni vojni iz nemškega ujet-ništa prek Nizozemske. Vse do upo-kojitve sta bila zaposlena v velikem vojaškem skladišču v Donningtonu. Po smrti svojega dragega brata Slavka, junija 1987, je kapetan Ivan ostal v hostelu, kjer živi še danes.

Ves čas svojega bivanja v Donningtonu je bil aktiven član tam-kajšnje katoliške župnije in eden naj-rednejših pevcev pri župnijskem cer-kenem pevskem zboru.

Ob Ivanovi častitljivi obletnici kliče katoliška slovenska skupnost v Angliji na mnoga zdrava leta in prosi zanj božjega blagoslova.

### Rojaki iz Anglije in Walesa ste vabljeni k slovenskim mašam:

ABERDARE sobota, 26. novembra, ob 11.30 dop.

BARGOED sobota, 26. novembra, ob 4.00 pop.

CHAPEL END sobota, 3. decembra, ob 4.00 pop.

DERBY nedelja, 4. decembra, ob 3.00 pop.

LONDON nedelja, 11. decembra, ob 5.00 pop.

ROTHWELL sobota, 17. decembra, ob 4.00 pop.

KEIGHLEY nedelja, 18. decembra, ob 2.00 pop.

BEDFORD sobota, 24. decembra, ob 8.00 zvečer:

- sveti večer - slovesna maša v župnijski cerkvi v Midland Roadu.

ROCHDALE ponedeljek, 26. decembra, ob 3.00 pop.

Lepo vabljeni!

# avstrija

## GRADEC

Nekaj misli ob dnevu cerkvene glasbe!

Zadnjo nedeljo v cerkvenem letu praznuje Cerkev praznik KRISTUSA KRALJA, ki ga je v svetem letu 1925 uvedel sv. oče PIJ XI. Ta praznik naj vedno znova kliče človeštvu, da je Kristus kralj sveta.

Zadnji cerkveni zbor (od 11.10.1962 do 8.12.1965) je ta praznik premaknil na konec cerkvenega leta (letos 20.11.), in tako NEHOTE potisnil praznik sv. Cecilije, zavetnice cerkvene glasbe, v ozadje. (Nenavadno je, da ni zavetnik cerkvene glasbe papež Gregor, ker je on v cerkveno petje vpeljal po njem imenovani gregorijanski koral.)

Kaj je odločil zadnji cerkveni zbor o cerkveni glasbi?

Glasbeno izročilo vesoljne Cerkve je zaklad neprecenljive vrednosti, vzvišen nad druge umetnostne vrste zlasti zato, ker cerkveno petje z besedilom tvori nujno neločljivo sestavino slovenskega bogoslužja.

Cerkveno petje ima pomembno mesto tako v svetem pismu kot pri cerkvenih očetih in papežih, ki so v novejšem času - od Pija X. dalje - jasno oznanjali, da je prava naloga cerkvene glasbe služiti bogoslužju. Cerkevna glasba bo zato toliko svetjša, kolikor tesneje bo povezana z bogoslužnim dejanjem, ko bo postala molitev ali spodbujala k ubranosti duš ali pa svete obrede obdajala s slovesnejšim ozračjem. Cerkev odobrava in za bogoslužje dopušča vse oblike resnične umetnosti, če le imajo potrebne lastnosti. (Konstitucija o svetem bogoslužju B 112)

**LITURGIČNO DEJANJE** dobi odličnejšo vrednost, če se sveta opravila opravljajo slovesno s petjem, pri katerem sodelujejo posvečeni služabniki in pri katerem dejavno sodeluje tudi ljudstvo. (Konst. B 113).

Zahvalimo se Bogu za veliki dar petja, da bi vse dni našega življenja peli hvalnice in s tem zaklad cerkvene

glasbe ohranjali in gojili z največjo skrbnostjo.

## LINZ

V nedeljo, 25. septembra 1994, smo imeli v Lincerskem domu (stolnici) izseljensko nedeljo oziroma **mašo narodov**. Letos je somaševanje devetih duhovnikov vodil škofov vikar, prelat dr. Wiener. V pridigi je dr. Wiener poudaril, da naj ne bo sovraštva med domačini in tujci in naj ne delamo že tako težko prizadetim beguncem še večjih težav, kot jih imajo. Ostanimo zares skupaj in si delimo kruh kot bratje in sestre, brez razlike na narodnost in versko prepričanje.

Tudi letos je v prvi klopi v stolnici mogočno vihrala slovenska zastava in nam kazala pot, kje je naš prostor v stolnici. Deset slovenskih narodnih noš je krasilo dom in povzdignilo slovesnost. Na orgle nas je spremljal v vseh jezikih naš **organist Zore**.

Po maši smo imeli pred stolnico kulturno in kulinarčno prireditev. Slovenski zbor nam je zapel pesem "Kaj doni sladko se glasi" in venček narodnih. **G. Zlatko Ribič** nas je spremljal s harmoniko in zaigral nekaj poskočnih viž. Naše žene **g. Anica Sadl, Silva Joun, Gizela Kerec in Antonija Zore** so spekle potice in pecivo. Glavna prodajalka je bila

gospa **Matilda Grandovec**. Pomagali so ji njena sestra **Viktorija**, g. **Ivan gospa Zoretova**. Letos je vse poteklo brez posebnih težav in v lepem vremenu. Vsem lepa hvala za pomoč in sodelovanje.

Letošnji **božični koncert** bo v sredo, 14.12.1994, ob 19 uri v uršulinski cerkvi na Landstrasse v Linzu. Vabimo vse od blizu in daleč, da nas bo čim več.

Slovenska **ura molitve** bo na dan vernih duš ob 20. uri v farni cerkvi Kleinmünchen. Lepo vabljeni!

*Anton Zore*

## PREDARLSKA

Nedelja tujih delavcev: Strah je v človeku čedalje bolj navzoč. Človek se boji osamljenosti, prihodnosti, vojne, tujcev, izgnancev... Cerkev je za letošnjo nedeljo tujih delavcev izbrala geslo: "Biti eden z drugim". Obhajali smo jo 24. septembra 1994 v župniji sv. Nikolaja v Fußachu pri Bregenzu.

Kako naj oblikujemo ljudje skupno življenje, če je čedalje bolj prisotno sovraštvo do tujcev? Brezbrižni so in govorijo, kaj me briga tuji delavec, priseljenc, izgnanec in celo sosed ali bolnik. Velikokrat se primeri, da rečemo, kaj me briga sosed - prijatelj! Pusti naj nas pri miru, jaz ga ne potre-

*(Linz) Duhovniki stopajo pred oltar.*





(Gradec) Slovenski cerkveni pevski zbor se vam predstavlja.

bujem. Gre mi dobro, naredim lahko, kar hočem. Lahko sem sam in imam, kar potrebujem za življenje in družino. Kaj bo, če zbolim; če ostane sam in zapuščen? O tem ne razmišlja. To so dejstva današnje porabniške družbe. Morali bi biti veseli in hvaležni, da lahko oblikujemo skupno življenje z brati in sestrami, ki živijo in delajo v naši deželi. Zato beseda "biti eden z drugim" ni prazna. Vsi gradimo z božjo pomočjo bolj človeški in bolj krščanski svet. Naša moč mora biti mirno in vzajemno življenje. To nam bo uspelo, če sprejmemo zgornje geslo v svoja srca in temu primerno živimo, četudi je to težko uresničiti.

Ne smemo živeti drug ob drugem, še manj drug proti drugemu, ampak drug z drugim.

Cerkev v Avstriji že 20 let obhaja nedeljo tujih delavcev kot dan skupnega sožitja in srečanja ljudi različnih navad, kultur in narodnosti. Biti tujec, nepoznan, ni vprašanje porekla, rojstva, jezika, barve kože ali vere. Ne, biti tujec pomeni odsotnost prave domovine, ki so jo zapustili iz raznih vzrokov. Vprašanje pa je, ali so otroci tujih staršev, ki so tu rojeni, obiskujejo vrtec in šolo, še "tujci"? Imenovati tujca človeka, ki ne zna "materinega jezika", kjer je pognal svoje korenine in ga je okolje že asimiliralo? Tujci so,

ker jim mi domovino odrekamo. Do domovine imajo pravico kot vsak domačin.

Končno pa, ali nismo vsi ljudje na zemlji "tujci". Brezdomci smo pa le tam, kjer so ljudje pozabili, da po Bogu pripadamo vsi veliki družini, da smo vsi božji otroci, bratje in sestre.

Skupno srečanje in evharistično bogoslužje sta oblikovali skupine tujih delavcev z domačimi farani. Ob domačem župniku so somaševali dušni pastirji, ki duhovno skrbijo za te skupnosti. Pridiga domačega župnika je bila klic vsem k skupnem, razumevajočem in bratskem sodelovanju vseh za lepši jutri. Drug z drugim ne sme ostati samo beseda na jeziku, ampak resničnost. Če bo vsaj delček tega ostalo, kar se je pokazalo pri bogoslužju, pri podajanju rok in srečanju pred cerkvijo po maši, pri skupni pogostitvi, je nedelja tujih delavcev pripomogla narediti korak dalje k sožitju in sodelovanju. Na tem gradimo družbo, ki oblikuje človeka za prihodnost. Upamo in zaupamo tudi v božjo moč, ki iz majhnih stvari naredi velika dela.

**Romanje v Einsiedeln:** Ko se vrnevo z dopustov in počitnic, nas čaka drugo srečanje z "domovino" pri Mariji v Einsiedelnu. Toliko Slovencev, kot

se jih zbere na tem romanju, jih ni na nobeni prireditvi v zdomstvu ali izseljenstvu. Sem pridejo Slovenci iz vse Švice, Predarlške in dela Nemčije okrog Bodenskega jezera.

Letošnje romanje je bilo že 26. Začetek je bil bolj skromen, potem je postajalo čedalje množičnejše. Pridružijo se jim tudi romarji iz domovine. Da je romanje še bolj doživeto in slovensko, pride vedno eden od slovenskih škofov, da vodi evharistično bogoslužje. Tokrat je prišel g. škof, msgr. Jože Kvas iz Ljubljane. Vreme je bilo lepo, toplo, zato je vse potekalo po programu. Nekateri so molili križev pot ob samostanskem obzidju, drugi so opravili spoved; nekateri so izrabili nedeljo bolj v izletniške namene.

Višek romanja je bila sv. maša v veličastni baziliki in birma slovenskih otrok. Za petje je poskrbel moški pevski zbor iz Sv. Lenarta v Slovenskih goricah. Pri pridigi je g. škof govoril o družini, ker je to leto njej posvečeno. Družina je skupnost, ki odločilno vpliva na življenjske odločitve vsakega posameznika. Poudaril je negativne strani, ki družino razbijajo in hromijo. V tujini je ta nevarnost še večja. Zato smo vsi poklicani, da skrbimo za zdrave družine, zgrajene na krščanskih temeljih. Korenine morajo biti zdrave, da bodo obrodile zdrave sadove.

Prava ljudska pobožnost so litanije Matere božje v milostni kapeli. Tu se počutimo doma kot pri materi. Pesem in molitev nas poveže v skupno slovensko družino.

Drugi del - kulturna prireditve - pa je potekal v Dorfzentru. Glavni nastop je imel moški pevski zbor Sveti Lenart iz Slovenskih goric. Z močno zasedbo in pod spretnim vodstvom dirigenta so nam zapeli slovenske narodne in umetne pesmi dovršeno, ubrano in občutno. Takšna pesem pritegne in osvaja srca. Zato jim je vsa dvorana prisluhnila. Za veselo razpoloženje pa so poskrbeli štajerski godci. Vmes so se vrstili pozdravi in obvestila za Slovence v Švici. Na tej prireditvi je bil tudi zastopnik slovenske vlade iz Berna. Pozdravil je vse navzoče Slovence in se zahvalil slovenski Cerkvi v Švici in obema misijonarjema za delo, ki ga opravljata. To je bilo



prvikrat, da je predstavnik slovenske vlade dal priznanje za vsestransko delo, ki ga opravlja Cerkev v zdomstvu in izseljenstvu.

Vse lepo hitro mine, pravi pregovor. Prišla je ura slovesa, ko smo se odpejlali vsak na svoj dom z željo: "Če Bog da, na svidenje spet drugo leto".

## belgija

### LIMBURG - LIÈGE

O XXXIV. slovenskem dnevu še ne moremo poročati. Terjal je veliko priprav. Upamo, da bo, kot vedno doslej, lepa manifestacija slovenske kulturnosti in smisla za organizacijo.

Božji blagoslov v mladih ognjiščih: V družini Srečka in Hilde Žabot-Van Eyck iz Sint Truidenuja se starši in sestra Ines veselijo rojstva brhkega možička, ki ga bodo klicali Bram.

G. Srečku, nekdanjemu članu Vesele mladine, in ge. Hildi čestitam o in želimo božjega blagoslova!

Naš bivši sosed g. Zvonko Mrak in njegova žena ga. Wilma Van Marsenille sta z veseljem sprejela krepkega in pogumnega prvorojenca Borisa.

Čestitamo in jima voščimo vso srečo pri vzgoji.

Odšel je: V Houthalenu so se rojaki, družine in sorodniki iz Slovenije poslovili od Frenka Ovnička, ki se je pred dobrimi 60 leti rodil v Novem mestu. Premagala ga je bolezen, ki redko prizanaša. Ranjki je bil znana osebnost v naši skupnosti. Bil je eden tistih, ki "dobro v srcu mislijo". Rad se je družil z našimi ljudmi in pomagal pri skupnih zadevah. Dolgotrajno bolezen je vdano prenašal ob skrbni negi žene Marije in otrok. Bil je član številne tesno povezane družine, saj je 5 njegovih sestra in bratov iz Slovenije prišlo na pogreb. V odsotnosti krajevnega slovenskega duhovnika je pogrebne obrede vodil g. Kazimir Gaberc.

Družini izrekamo krščansko sožalje, za Frenka pa verujemo, da je po težkih preizkušnjah zanesljivo dosegel cilj svojega življenja na zemlji.



(Avstrija-Linz) Slovenska skupina v stolnici pri maši narodov - 25. septembra 1994

Ugotovitev za nas: Ob grozečih izgubah sodelavcev bomo morali urediti svoje vrste ter bolj skrbeti za DUHOVNE vrednote, ki so kvas vsake skupnosti.

## francija

Že se pred nami zrcali pisana jesen. Čas, najlepši za oči, dozoreva v bogat sad. Jesen riše pred nami lepoto narave, ki nas vabi, da zremo v njeno globino in globino srca. Vsa narava nas vabi, naj tudi mi dozorimo v zrele ljudi, ki bodo sposobni, da naredijo preproste poteze brez plačila in brez zaslug. Ljudje dobre volje so vedno pripravljene narediti uslugo drugim, da se tako lažje širi božje kraljestvo v svetu. Življenje samo je v tujini že dovolj težko, zato se zavedamo, da se je treba truditi z drugimi in za druge pri vsem.

Mesec september je bil zelo bogat in deloven za nas vse v Parizu in tudi za druge po Franciji.

9. septembra smo začeli s šolo in veroukom. Prav lepo je bilo videti starše, mladino in otroke, ki so se zbirali v prostorih slovenskega doma. Čprav

so naši ljudje razpršeni po vsej okolici Pariza, so le prišli precej točno, da smo tako začeli verouk in šolo ob pravem času. Po verouku smo imeli v cerkvi sv. Terezije sveto mašo, kjer smo molili in prosili Boga, naj nam pomaga, da bo pot, ki smo si jo zadal i, vodila vse ljudi dobre volje v pravo smer.

Po sveti maši smo imeli župnijsko sejo, na kateri smo razpravljali o več vprašanih. Seja je potekala še kar mirno. Sklenili smo, da bomo imeli poskusno vsako nedeljo ob 11. uri sv. mašo v kapeli slovenskega doma, in to do novega leta. Seveda sv. maša ob 17. uri ostane, in to zaradi šole in verouka.

Drugi predlog je bil, da bi bilo dobro, če bi prišla vsaka slovenska družina iz Pariza in okolice pomagat in pospravljat Slovenski dom, in to po možnosti v soboto. Nekater e družine so se že vpisale in so nam prišle pomagat v dom. Nekdo je dejal: "Če bi pomagale vse družine, bi vsaka družina prišla na vrsto samo enkrat v letu!" Vsem, ki so že prišli in ki še bodo prišli, se vsi prav lepo zahvaljujemo za to lepo pomoč! V skupnem delu je moč, radost in veselje. Še mnogo drugih predlogov je bilo podanih med to sejo, vsi pa upamo, da bo

naše delo imelo božji blagoslov.

### **Slovenska flavtistka v St-Germain des Prés**

V torek, 20. septembra, je v cerkvi St-Germain des Prés koncertirala slovenska flavtistka **Lilijana Novak**, ki že več let živi in deluje v Parizu. Organizatorji koncerta so izkupiček namenili vojnim sirotam iz bivše Jugoslavije. Novakova, ki je diplomirala na Akademiji za glasbo v Ljubljani, specializacijo pa opravila v Parizu (René Le Roy in Roger Bourdin), je po svetu zelo cenjena. Nastopala je že v velikih pariških dvoranah (Pleyel, Gaveau) s slavnimi dirigenti, redno snema za francoske, belgijske, španske in grške radijske in televizijske postaje, večkrat pa je članica žirij na raznih mednarodnih glasbenih tekmovanjih. Več let zaporedoma je bila tudi umetniški voditeljica na poletnih glasbenih tečajih v LA CHARITE-sur-LOIRE. Na torkovem koncertu je z godalnim triom Wiederker sijajno izvedla tri Mozartove kvartete, spored pa je obsegal še Beethovno Serenado št. 5, op. 3 za godalni trio. Koncerta se je udeležil tudi dr. Andrej Capuder, veleposlanik Republike Slovenije v Parizu.

### **Koncert opernih arij**

Društvo Slovencev v Parizu je

uspešno začelo svojo delovno sezono. V soboto, 24. septembra, je pripravilo v avditoriju glasbene šole v Châtillonu koncert opernih arij. Nastopili so mladi solisti: mezzosopranistka **Mojca Vedernjak**, sopranistka **Jacqueline Sarah Forster** in pianist **Tomaž Petrač**. Vsi se trenutno glasbeno izpopolnjujejo v Baslu. Vedernjakova je študirala na Akademiji za glasbo v Ljubljani pri znani operni pevki in pedagoginji Evi Novšak, Petrač pri svetovnoznani pianistki Dubrovki Tomšič, Forsterjeva pa prihaja iz Avstralije, kjer se je tudi glasbeno izoblikovala. Presenetili so nas z zahtevnim programom, ki so ga podali z veliko mero zrelosti in z bogatimi interpretacijskimi zmožnostmi. Poslušali smo arije iz Mozartovih, Gounodovih, Massenetovih, Donizettijevih in Rossinijevih oper. Mladim umetnikom se zahvaljujemo za glasbeni užitek, ki so nam ga tako pristrčno poklonili. Želimo jim veliko uspehov na koncertnih odrih.

### **Slovenska pesem v Slovenskem domu**

Na pobudo **p. Marija Osredkarja** je župnijski svet pripravil nastop **APZ A. M. Slomšek** iz Maribora. V petek, 30. septembra, je skupina mladih navdušenih pevcev prispela v Slovenski

dom in se tam za nekaj dni nastanila. Zvečer so že ponesli slovensko pesem v Dom ostarelih v bližini Pariza. V soboto, 1. oktobra, je zbor nastopil v kapeli sv. Frančiška v Parizu. V program so vpletli črnske duhovne pesmi, dela iz slovenske in svetovne polifonske glasbene zakladnice in venec slovenskih ljudskih pesmi. V nedeljo, 2. oktobra, je zbor v isti cerkvi pel zjutraj pri sv. maši, popoldne pa polepšal slovensko bogoslužje v cerkvi sv. Terezije ob Slovenskem domu, po maši nam je natrosil še nekaj najlepših slovenskih ljudskih melodij. Zbor, ki ga vodi mlada dirigentka Natalija Kustec, nam je sproščeno in dovršeno podal tudi nekatere zahtevnejše priredbe iz slovenske narodne glasbene skrinje. Ob koncu se je v imenu župnijskega sveta zboru zahvalil prof. Ciril Valant, navzoči pa so mlade pevce nagradili z navdušenim ploskanjem. Večer se je nadaljeval v dvorani Slovenskega doma, kjer so se ob kozarčku spletle še prijateljske vezi s prijaznimi Mariborčani. Koncerta in srečanja se je udeležil tudi slovenski veleposlanik v Parizu dr. Andrej Capuder.

*Verena Zorn*

### **Kristjanova alternativa v današnjem izseljenstvu**

Novi časi, nove socialne in družinske razmere rojevajo **nove potrebe in oblike delovanja po naših župnijah**; želja po duhovni, kulturni in narodni obnovi se vsiljuje sama po sebi in je viden odmev časa ter **izziv vsakega** in vsakemu izmed nas.

**Izseljenški človek**, iztrgan iz svojega naravnega in kulturnega okolja, je v podvojeni meri žrtev svojih notranjih **razdiralnih sil**, ki se nabirajo v njem in porajajo vseh vrst napetosti in razdorov. Vendar zavestno usmerjanje teh razdiralnih sil v pozitivno energijo lahko pravočasno nevtralizira njihove posledice; v nasprotnem primeru postaja velika nevarnost, da se oblikujejo **razni klani**. Temu sledi nujno nasilno potiskanje nekaterih iz skupnosti, in to ne samo v **geto** tujega okolja, ampak tudi v geto slovenskega, torej na rob družbe in v osamljenost. Na žalost se ta nevidna veriga

*(Francija) V Sensu je bil krščen Mihael Lefluel - Tivadar.*



lahko vleče in podaljšuje iz **generacije v generacijo**.

Potrebna je širina srca in odprtost duha do vsakega človeka, to pa je najtežja naloga **kristjana** v današnjem svetu, saj ga družba brez prestanka usmerja v svet materialnih dobrin, ga iz dneva v dan nasilno ropa vsake duhovnosti in potiska v **individualizem**. Navajanje na osebno odpoved in žrtev sta pomembna pogoja za uspešno skupno delo in blagor vseh. To pa je edina pot, ki lahko osmisli naša dejanja in naše bivanje; to je skratka odsev naše človeške in krščanske kulture. Pomemben je torej naš način obnašanja do drugih, to naj bi bila v prvi vrsti **skrb** za druge na podlagi krščanske morale.

Res je, da ni nihče izmed nas nepogrešljiv v svoji **vlogi**, a se istočasno kot kristjani zavedamo, da je vsako **človeško življenje dragoceno** v svoji enkratnosti, a tudi **krhko**. Ne smemo pozabiti, da lahko tudi beseda ubije človeka, ubije lahko tudi molk, ki utaji resnico in podpira krivico. Kajti vsi smo **soodgovorni za zlo** okrog nas. Varujmo se torej klanov, ki so podzavesten in primitiven izraz naših razdralnih sil, ki neusmiljeno delujejo v nas.

Dajmo roko na srce in si priznajmo, da v slovensko skupnost prihajamo v prvi vrsti zato, ker **tam** zalivamo svoje krhke korenine, ki so ostale **brez izvirne vode** tisti dan, ko smo zapustili domača tla. "Nepogrešljiva je **materina govorica, slovenska beseda, z vsem čustvenim valovanjem, ki jo spremlja**. Še po tolikih letih se redki ločijo od nje" (Vili Stegu 1989-Cerkev st.23). Tja lahko prinesemo **pred oltar** vsak svoj križ, svoj dar in svojo malho, v kateri je včasih prava zmešnjava in velika človeška beda. Posredujmo našim mladim predvsem daritev svojega križa - in malho, ko smo naredili red v njej, vendar se zavedajmo, da je njihov dostop do te malhe **razičen** od našega.

Vsi vemo, da je večina francoskih župnij mrtvih in "opustošenih" ali brez duhovnika in nam **tujih**. V slovenske župnije (skupnosti) prihajamo torej zato, da se medsebojno izpopolnjujemo, si pomagamo, krepimo duhovno,

narodno in kulturno in da to posredujemo tudi drugim.

Želimo si in trudimo se, da bi bile **naše slovenske fare** in naše skupnosti kot **maslen kruh, rahel in vabljev, bodimo kvas**, ne pa mačehin trd kruh. Bodimo ljudje **s spominom**, ne pa kot ostala družba, ki te v trenutku, ko te več ne potrebuje, odvrže kot prazno vrečo; hvaležni bodimo vsem tistim, ki so pred nami orali trde brazde in niso užili sadov svoje setve. Naj bi se ne **cepili**, kar je na žalost globoko zakoreninjeno v slovenskem narodu. **Daj nam danes naš vsakdanji kruh in odpusti nam naše dolge**, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom...

#### "PS 85" MOLITEV ZA MIR

*Usmiljenje in zvestoba se srečata,  
pravičnost in mir se poljubljata;  
zvestoba požene iz zemlje  
in pravičnost se skloni z nebes.  
Gospod bo dal blagoslov  
in naša dežela bo obrodila svoj sad...  
Pravičnost bo hodila pred njim  
in zveličanje po sledu njegovih korakov.*

Ana Vičič

#### MERICOURT

Verniki iz severne Francije smo se spet srečali pri nedeljski maši 9. sep-

tembra. Ta sv. maša je imela samo en cilj, da bi se vsi skupaj dobili in prosili Boga za milost ljubezni, vztrajanja v dobrem in molili za vse, ki so se že poslovili od nas in šli v Gospodovo naročje. Po sveti maši smo se pogovorili o pastoralnem delu za naprej. Pogovarjali smo se o verouku in možnosti birme v Mericourtu. Zmenili smo se, da bo praznik sv. Barbare, 4. decembra, v slovenski hiši v Mericourtu. Na ta dan bo prišla mladina iz Pariza in predvajala Moliérovo komedijo Priložnostni zdravnik pod vodstvom Slovenskega društva v Parizu. Vsi upamo, da bo udeležba lepa in da bo vse potekalo, kot je treba. Že zdaj rezervirajte vaš čas za ta dan.

#### PARIZ

Društvo Slovencev v Parizu vabi 12. novembra 1994 vse ljudi na martinovanje. Ob 19. uri bo sv. maša, nato se vsi skupaj dobimo v dvoranu pri Štefanu Nanutu iz Gorice. Pridite in prinesite mnogo dobre volje in veselja v našo družbo!

Silvester Česnik

#### NICA

20. julija letos smo v Sloveniji obhajali 50. obletnico tragične smrti **g. Franca Sovdata**, očeta gospe **Julke Pascalone**, roj. Sovdat. Slovesnost

(St. Gaultier - Indre) Margarita (roj. Smej) iz Beltincev in Ivan Gerič s Hotize sta v juniju praznovala 60-letnico poroke.



smo obhajali v cerkvi sv. Lovrenca blizu Kobarida, kjer je pokopan Simon Gregorčič. K slovesnosti se je zbralo vseh šest otrok, ki so prišli za to slovesnost iz raznih delov sveta, kamor so se po vojni razbežali. Po maši smo se zbrali pri skupnem kosilu, kjer smo obujali spomine na pokojnega očeta. 14 dni po tej slovesnosti pa se je zgodil žalostni primer barbarstva, da so nekateri iz vasi razbili spomnisko ploščo, ki je postavljena na mestu tragične smrti našega očeta.

*Julka Pascalone*

## nemčija

### BERLIN

#### Kulturni in verski praznik v Berlinu

2. junija, na Télovo, nam je Slovenska katoliška misija v Berlinu pripravila lep praznik, čeprav ta v Berlinu na žalost ni dela prost dan.

V veliki dvorani na KolonnenstraÙe smo si lahko ogledali Jenkovo (salezijski duhovnik) odrosko igro v petih dejanjih z naslovom "STARŠI IN MLADOSTNIKI" in s podnaslovom "Vsi me imajo radi, le oÙe me ne mara".

Kako da smo si za Linhartovo Źupanovo Micko po 20 letih premora na tem odru ogledali prav igro o družinski tragediji? Morda ravno zato, ker je Organizacija združenih narodov to leto razglasila za leto družine. Ali pa zato, ker je okoli nas, vÙasih ÷isto v naši bliŹini, med znanci in prijatelji kar nekaj družinskih tragedij ter v opomin mladim, naj se Źe zdaj zavedo svoje starševske odgovornosti. Ne nazadnje nas starše tudi nemški plakati s precej brutalnimi in ravno zato nepozabnimi, uÙinkovitimi slikami opozarjajo, naj si vzamemo ÷as za otroke, da ne bodo odrasli, ne da bi to opazili. Zavedajmo se, da so otroci naše najveÙje bogastvo. "Ura zamujena, ne vrne se nobena," pravi lep slovenski pregovor. V nesre÷nem zakonu najbolj trpijo prav otroci. Ko se zakonca loÙita in se družina razdre, najbolj trpijo otroci, saj s selitvijo izgubijo oÙeta ali pa mamo.

V našem primeru je to maturant

Janez, ki Źivi z bolno materjo in naravnost hlepi po oÙetovi ljubezni. Njegov oÙe pa si je ustvaril novo druŹino in ravno njegova partnerka, sama mati dveh otrok, Janezovih polsester, najbolj nasprotuje Janezovi Źelji, da bi videl oÙeta. Boji se, da bi Janez oziroma njegova mama skalila mir in sre÷o v njeni druŹini. Ne more se vŹiveti v Janezovo nesre÷no usodo, saj ko mu umre Źe mama, ostane ÷isto sam na svetu, brez ljubezni in topline doma.

Proti koncu Źaloigre Janezu le uspe ome÷ati oÙetovo srce in tudi oÙetova partnerka ga je pripravljena sprejeti v druŹino - na Źalost prepozno! Janez umre v prometni nesre÷i, medtem ko doma pripravljajo in krasijo stanovanje za njegov sprejem. Naj bo njegova smrt v opomin vsem, pravijo Janezovi sošolci, da ne bodo ponavljali takih usodnih napak. "Oprosti, da sem te tako kasno vzljubil, moj dragi sin," so zadnje oÙetove besede.

TeŹko je bilo uskladiti termine za vaje pri tolikem Źtevilu sodelujoÙih. Mnogo ÷asa in truda je bilo vloŹenega v pripravo te dramske igre, vendar trud ni bil zaman, saj so nastopajoÙi najbrŹ ravno zato tako doŹiveto zaigrali vseh pet dejanj. In videla sem solze celo na obrazih odraslih moŹ, ki so bili vsi najbrŹ vzgojeni po tistem starem na÷elu, ÷eŹ, jokajo le punce, fantje pa nikoli. To pomeni, da jim je segla do srca.

Zanimivo je tudi, da je pobuda za ustanovitev dramske skupine priŹla iz vrst mladine. V tej igri je kar nekaj igralcev pokazalo, da so igralsko nadarjeni in imajo tudi veselje in voljo do dela. Naj omenim le doŹiveto igro **MARKA CURAVIÙA** v vlogi maturanta Janeza, ÷eprav vem, da bi morala omeniti prav vse sodelujoÙe, ker so si to prav vsi zasluŹili. Ÿestitam! Na prvem mestu pa je poŹrtvovalno delo **DRAGICE BRESKVAR** (uÙiteljice slovenskega dopolnilnega pouka), njena odli÷na priredba dramskega dela in njena izvrstna reŹija. Prepri÷ana sem, da bomo Źe kdaj nestrpno ÷akali, da se odgrne zastor in se priŹejejo odrske lu÷i.

*Damijana Weber*

### FRANKFURT

#### Ministrantska in birmanska skupi-

na sta bili letos prvi÷ skupaj na po÷itnicah na morju. Pod streho novega ŹupniŹa na Markovcu pri Kopru nas je sprejel gostoljubni **Źupnik Lojze KrŹiŹnik**. Za otroke je bilo skupno bivanje in kopanje v nepri÷akovano ÷istem morju ne samo prijetno, ampak tudi dragocena izkuŹnja. Spoznavali so, da je treba vÙasih tudi kaj potrpeti ali se ÷emu odpovedati v korist skupnosti. Radi so skupaj molili in sodelovali pri maŹi, za varnost v vodi pa je skrbel najveÙji **ministrant Gregor Plohl**, saj je izkuŹen plavalec in ima celo izpit za reŹevalca iz vode. Tako se starŹem ni bilo ÷esa bati za otroke, pa tudi sami so bili disciplinirani, tako da se nikomur ni ni÷esar zgodilo.

**Vrnitev v domovino** - Po dolgem bivanju v Nem÷iji in potem, ko je zadnji dve leti veÙino ÷asa prebil v Sloveniji, se je skupaj s svojo **Źeno Marijo** dokon÷no vrnil v domovino velik strokovnjak za knjige in njihov ljubitelj, gospod **JoŹe Javor**. Kar teŹko se je loÙil od Frankfurta, kamor se stekajo vse evropske knjiŹne poti. Vendar sem prepri÷an, da bosta zakonca Javor z vsem knjiŹnim bogastvom, ki sta si ga ustvarila, imela na rodnem Gorenjskem prijetno zaposlitev z urejanjem svoje knjiŹnice in velik vir duhovnega bogastva. Vsi farani jima Źelimo, da bi zadovoljna uŹivala dneve in leta zasluŹenega po÷itka, svojo ljubezen do knjig pa prenaŹala tudi na vnuke.

**Folkloriada** - Sre÷anje slovenskih folklornih skupin je bilo letos v Frankfurtu. Poleg enajstih slovenskih folklornih skupin iz raznih krajev Nem÷ije in dveh iz domovine se je predstavila tudi nemŹka folklorna skupina iz Pohlheima s hessenskimi plesi. Najve÷ navduŹenega ploskanja sta poleg otroŹke in odrasle folklorne skupine Sava iz Frankfurta poŹeli folklorni skupini iz domovine, Ivanjkovci in Lancova vas. Prijetno je bilo videti veliko dvorano, polno Slovencev, z domiselno narejenim slovenskim ozadjem na odru, ki si ga je zamislila **Ton÷ka Obreht**.

**Smrt** je spet zmanŹala Źtevilo Slovencev v Frankfurtu. Strto od dveh teŹkih boleznij je v avgustu utihnilo

srce g. **Rudolfa Štrucla**. Doma je bil iz Rogoze pri Hočah. V Frankfurt je prišel v svojih najboljših letih, kjer je delal do upokojitve kot klepar. Zaradi težke bolezni je tudi po upokojitvi ostal v Frankfurtu, kjer je upal, da mu bodo zdravniki pomagali do zdravlja. Sploh je bilo zanj značilno, da ni nikoli obupal. V 66. letu starosti, po 28 letih bivanja v tujini, je odšel v večno domovino, njegove posmrtno ostanke pa so pokopali v rodnem kraju. Naj pri Bogu najde večni mir.

### HERBOLZHEIM

- V župnijski cerkvi sv. Nikolaja v Sevnici sta v soboto, 6. avgusta 1994, v krogu svojih domačih, znancev in številnih prijateljev, obhajala srebrno poroko **Stanko in Anica Pešec**.

Stanko in Anica Pešec sta že vrsto let v tujini, in sicer v Herbolzheimu v Nemčiji. Tam so vsi - Stanko in Anica ter njuna že odrasla **otroka Stanka in Igor** - tesno povezani z dušnimi pastirji (prej z g. Stankom Gajškom, zdaj pa z Bogdanom Saksido), ki v tistih predelih skrbijo za naše zdomce.

Tesno so povezani tudi z domačini in z domačim krajem, saj se srčno želita čim prej vrniti v svoj domači kraj.

Ob srebrnem jubileju jima iskreno čestitam.

*Tone Hribernik, župnik (Sevnica)*

### FREILASSING

**Gospod Michael Kraup**. Prvi dan avgusta smo na zadnjo pot pospremili g. Michaela Kraupa. Rojen je bil 1898. leta v Neuhausnu v Avstriji in pri štirih letih so ga posvojili slovenski starši brez otrok. Šolo je obiskoval in jo dokončal v Dravogradu. Krušni starši so mu posredovali globoko vero in ljubezen do sv. maše, čemur je ostal zvest do zadnjih moči. Komunistična oblast mu je 1945 vse zaplenila in podržavila. Leta 1960 pa so ga še izgnali. Z družino je odšel v Nemčijo, kjer sta z ženo skrbela za kopicco otrok. Po ženini smrti 1970 je to dolžnost prevzel sam. Še v visoki starosti je redno hodil k bogoslužju, dokler njegovo utrujeno srce po kratki bolezni ni prenehalo biti. G. Kraup je s svoji veri v miru zaspal in se vrnil k Očetu.

### MÜNCHEN

Tudi med letošnjih počitnicah je našega župnika nadomeščal gospod **msgr. prof. dr. Borut Košir**, prodekan Teološke fakultete v Ljubljani in direktor Škofovih zavodov v Šentvidu. Čeprav večina naših faranov preživi avgustovski dopust v domovini, smo zelo veseli njegovega vsakoletnega obiska. S svojo naravno prijaznostjo in kleno besedo se je priljubil našim rojakom.

Naša **sobotna šola** je spet redno stekla. Pouk poteka v devetih razredih, katerim je pridružen še vrtec. Število šolarjev se je zaradi pomanjkanja naravnega prirastka in preselitvev nakaterih družin v Slovenijo skrčilo na dobrih 30. Kljub temu smo uspeli, da ima vsaka skupina svojega učitelja. Letos nam pomagajo kar trije mladi, ki so izšli iz naše župnijske šole. To so: **Peter, Mateja in Melita**. Za njihovo nesebično pomoč smo jih globoko hvaležni.

Münchenski **kardinal Fridrich Wetter** je povabil predstavnike vseh narodnih župnij v Münchnu, teh je kar 26, k skupnemu bogoslužju v prenovljeno stolnico. Kot odraz posebne simpatije do slovenske skupnosti smo lahko sodelovali z branjem berila in prošnjo. **Ga. Turšičevi in Robertu** iskrena hvala! Po zaslugi naših požrt-

vovalnih in angažiranih faranov si je naša, čeprav številčno majhna skupnost, pridobila spoštovanje in ugled.

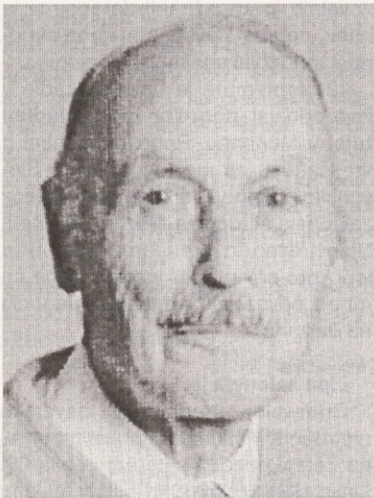
13. septembra je bavarski radio v živo oddajal **pogovor med mladimi tujci** v Münchnu. Pogovor je teklo o vraščeni drugi generaciji. Slovensko skupnost je s tehtnimi mislimi zastopala študentka **Martina Breclj**. Njen trezen in preudaren nastop je lepo promoviral naš narod, ki ga še mnogi povezujejo z mračnimi dogodki na Balkanu.

### Lipa zelenela je

Grünwald, predmestje bavarske metropole München, v pravem pomenu Zeleni gozd, v katerem je bila 25. junija 1994 zbrana Slovenija v malem. Praznovali smo **dan državnosti naše mlade države Slovenije**. To slavnostno prireditev je priredilo tudi mlado društvo Lipa, ki je vzkliklo v tem lepem okolju Münchna. Bolje rečeno, Lipa je poglala korenine v srcih slovenskih izseljencev, razkropljenih po južnem delu bavarske dežele. Že po dveh letih ima številne člane in močno oporo v upravnem odboru, trudi se s pridobivanjem novih članov in razvijanjem kulturnega in športnega življenja. Vsi ti mladi ljudje so odšli v tujo deželo za boljšim kosom kruha, da si ustvarijo boljše življenjske razmere.

*(München) Münchenski šolarji so zopet začeli s poukom.*





(München) Pokojni g. Michael  
Kraup

Pri vsem delu pa ne pozabljajo na svoje korenine, od koder so izšli - na Slovenijo. Ustanavljajo razne krožke, gojijo ljubezen in zvestobo do domovine. Vse to poteka v duhu krščanske morale, ki so jo prejeli od svojih staršev. Povezani so z iseljenskimi duhovniki, ki jim dajejo življenjske smernice ter vse to prenašajo na mlajšo generacijo, ki je rojena že v zdomstvu, a je še vedno slovenska.

To delovanje je bilo predstavljeno

na državni praznik, ki je bil ves dan prepleten s prijetnim petjem, glasbo in govori. Da to društvo zelo dobro sodeluje s tamkajšnjimi prebivalci, je bilo potrjeno s številno udeležbo Bavarcev in s sodelovanjem pri pripravih na to srečanje. Na razpolago so jim dali prireditveni prostor, kjer so postavili dostojen šotor za več kot tisoč obiskovalcev, velik oder za sv. mašo in nastope, mize, okrašene s šopki rož.

Praznovanje se je začelo s pozdravi gostov. Mladinski pevski zbor je dovršeno zapel Lipa zelenela je, pomembno pesem za to društvo. Sledila je sv. maša za mir. Somaševali so: grünwaldski župnik **g. Strahner**, **g. Alfonz Grojzdek**, župnik iz Škofje Loke, slovenski župnik v Münchnu **Marjan Bečan**, slovenski župnik iz Augsburga **g. Jože Bucik** in **g. Janez Rihar**, vodja društva Katoliško središče za Slovence po svetu. Maša je bila dvojezična. Sodeloval je že omenjeni cerkveni mladinski pevski **zbor iz Kostanjevice na Krki** pod vodstvom **g. Janija Kuharja**. Vmes je igral tudi grünwaldski kvartet na citre. Za vstopno pesem so zapeli vedno lepo: Pucelj-Tomčevo Stopil bom k oltarju, med sv. mašo pa še druge lepe slovenske mašne napeve. Na popoldanski prireditvi pa nekatere slovenske

narodne pesmi. Temu mlademu pevskemu zboru gre posebna pozornost za dovršeno izvajanje programa. S svojim petjem so svetu predstavili Kostanjevico. Med sv. mašo je g. Alfonz Grojzdek govoril o pomenu ljubezni, miru in sodelovanju med narodi.

Po sv. maši je bilo družabno razpoloženje res na višku. Nastopile so folklorne skupine v slikovitih narodnih nošah: Drava Augsburg, Triglav Stuttgart, Zgornje Gorje pri Bledu, tamburaši iz Črešnjevcev ter grünwaldska skupina z značilnimi bavarskimi oblekami in njihovimi vižami. Sledila je nogometna tekma med slovensko reprezentanco in FC Bayernom, pri kateri so sodelovali amaterji, veterani, stari nad 40 let.

Med njimi je bil tudi svetovnoznani igralec Bayernna g. Gerd Müller. Igra se je končala neodločeno.

Srečanje so počastili s svojo navzočnostjo častni gostje: slovenski generalni konzul v Münchnu **g. Andrej Grasseli**, župan Grünwalda **g. Lindner**, sponzorja Gorenje, Pomurska banka in župan iz Kostanjevice na Krki **g. Milan Herakovič**. Gospod Grasseli in župan Lindner sta v krajših nagovorih omenila pomembnost takih srečanj in povezanosti med sosednimi narodi. Posebno g. Lindner je bil prijetno presenečen nad delovanjem Slovencev, ki gostujejo pri njih. Po bavarski navadi je z litrskim vrčem piva nazdravljaval Slovcem. Vse to je potekalo pod geslom "Mi se imamo radi", kar je kot Bavarec povedal v slovenščini. Na koncu je še vsaka nastopajoča skupina dobila simbolno darilo, slovensko majoliko. Vmes in še pozno v noč je skrbel za veselo razpoloženje **ansambel Tonija Sotoška s pevko Marjeto Podgoršek**.

Martin Pavlovič

(Berlin) Veselo razpoloženje po koncertu



#### OBERHAUSEN

Že avgusta je bila krščena v Essnu **Jasmina Cerjak**, prvorojenka v družini Sonje Julijane in Ivana Cerjaka. Slovesnost svetega krsta smo obhajali med slovenskim bogoslužjem v tej skupnosti. Podoživeli smo v krstnem

obredu tisto čudovito bogastvo božjih darov, ki smo jih sami prejeli s svojim krstom in jih potem uživali vse do danes ter so nam obljubljeni do zadnjega dne. Mali Jasminki želimo, da bi s pomočjo svoje mame in očeta prišla do spoznanja, kaj je ta dan prejela, da bi vedno znala hvaliti Boga za dar božjega življenja, ki se je ta dan v njej začelo. Bog naj daje svoj blagoslov vsem.

Avgusta je prav tako v Essnu v društvu Bled potekalo srečanje posebne vrste, saj smo prišli predstavniki društva, šole in župnije na pogovor o medsebojnem sodelovanju. Predvsem smo si postavljali vprašanje, kaj smo pripravljene drug za drugega narediti, v čem smo pripravljene drug drugemu pomagati. Na koncu smo ugotovljali, da bo treba take sestanke redno pripravljati nekajkrat na leto.

V Oberhausnu sta se v začetku septembra poročila **Michaela Bühne** in **Edvard Dobnik**. V šolski dobi je bil Edi dolga leta ministrant pri slovenski maši. Kasneje se je zaradi študija in delovnega mesta oddaljil od Oberhausna. Veselili smo se z njima in njihovimi sorodniki, da sta se povezala tudi pred Bogom in nami v družinsko skupnost, ki ji je spremstvo božjih darov zagotovljeno po zakramentalni milosti. Obenem je bil krščen tudi njun mali, veliki **deček Niklas**. Moško se je zadržal med obredom in sprejel krstno milost novega življenja v Bogu. Mladi družini želimo veliko skupne sreče in blagoslov vsemogočnega Boga.

Letos ob tednu tujcev naša skupnost v Oberhausnu ni sodelovala na prireditvi Kirche international, ker smo imeli isto nedeljo **romanje v Kevelaer**. Na podobnih prireditvah v Güterslohu in v Wettru pa so sodelovale skupine Slovencev iz teh krajev. V GT je mesto priredilo že tradicionalno srečanje v središču mesta. Vsaka skupina je ponudila nekaj kulinaričnih posebnosti in pripravila nastop kulturnih skupin. Slovence je zastopala **folklorna skupina društva Bled** iz Essna. Za jedajočo in pijačo pa je poskrbel na dveh slovenskih stojnicah odbor slovenske župnijske skupnosti. Velik delež pa so prispevali nekateri posa-

mezniki in mladi Slovenci, ki jim gre še posebna pohvala.

V Wettru je bila v okviru tedna tujcev **razstava slikarja** naivne zvrsti **g. Ivana Posavca** iz Rietberga. Za to je dala na razpolago prostor župnijsa sv. Avguština in Monike, kjer imamo tudi redno slovensko mašo.

Poseben vrh jesenskega življenja na fari pa je **romanje v Kevelaer**. Zadnje nedeljo v septembru se je tam zbralo okrog 300 Slovencev. Letos smo imeli srečo z vremenom, saj je dež začel in se zlił šele pozno popoldne, ko ga je manjša skupina romarjev na poti domov dobresedno priklivala po več kot enournem veselju na nekem parkirnem prostoru. Srečanje je imelo svoj višek v mašnem bogoslužju, ki ga ni mogoče opisati z navadnimi besedami. Tudi tisti, ki so morali zaradi pomanjkanja sedežev stati skoraj dve uri, so odhajali z žarom veselja na obrazu na dvorišče, kjer stoji kapelica z milostno podobo. Odhajali smo od Matere, ki nam je spet zagotovila svojo priprošnjo in pomoč. In tega vsak dan tako zelo potrebujemo. Zapeli smo po našem običaju na prostem nekaj Marijinih tako s srcem in tako glasno, da so se ustavljali romarji in rekli: Lepo znate počastiti nebeško Mater.

## STUTTGART

Slovenska skupnost v Oberstenfeldu je zelo živahna in njena navzočnost v kraju ter v župniji zelo opazna. Poleti so za župnijsko praznovanje spekli tri prašičke in precej hlebov domačega kruha, pa je bilo še premalo, toliko je bilo želja po "slovenski hrani".

V soboto, 1. oktobra, pa je KAB iz Oberstenfelda priredil **mednarodni večer**, ki se ga je v lepi dvorani v Gronauu udeležilo več kot tristo prebivalcev Oberstenfelda in okolice. V kulturnem delu večera so se predstavile turška, vietnamska in slovenska skupnost, v bogati ponudbi jedil pa so se izkazali tudi Italijani in "domačini" Nemci.

Slovenska folklorna skupina in slovenska pesem ob spremljavi harmonike in kitare sta pokazali, v kakšno kulturno okolje spadamo Slovenci. Ob takšnih in podobnih prireditvah se vidi bogastvo in raznolikost družbe, ki zna različnost spoštovati in se je veseliti, v nasprotju s tistimi, ki ne prenesejo drugačnosti.

**Ministrantska skupina** se je z novimi člani povečala in poživila.

V oktobru smo pripravili ministrantski dan, da bi se bolje spoznali stari in novi člani in da bi se vsi skupaj vpra-

(Sevnica) Srebrnoporočenca Stanko in Anica Pešec





(Stuttgart) V mesecu avgustu smo se mladi odpravili na Triglav.

šali, kaj pomeni biti ministrant. Odgovore smo hitro našli: *redno in zanesljivo prevzeti kakšno nalogo pri sveti maši, biti član in sodelovati v ministrantski skupini, skupaj z drugimi skušati živeti po božji volji, se žrtvovati za ljudi v župniji in mestu, kjer živimo...* Biti ministrant je naloga, ki prinaša veliko veselja. Zato vabimo, da se nam še kdo pridruži!

**Veroučno leto** začenjamo v znamenju priprave na birmo in prvo sveto obhajilo. Starši, VABIMO vas, da otroke pripravite in jim tako omogočite prejem zakramentov v slovenski župniji. Za SVETO BIRMO se lahko prijavi v posebno skupino tudi starejši, sicer pa iz 7. in 8. razreda.

**Novo pastoralno leto** začenjamo v Stuttgartu v znamenju priprav na jubileje: 20-letnico SLOVENSKEGA DOMA in SOBOTNE ŠOLE (1974-1994) in 35-letnico SLOVENSKE ŽUPNIJE v Stuttgartu (1960-1995). Prvi jubilej bomo zaznamovali v ADVENTNEM SREČANJU 17. in 18. decembra. K nam bo prišel **dr. Drago Čepar** (oče petih otrok), ki dela na področju družine na Ministrstvu za delo in družino v Ljubljani. Imel bo predavanje za zakonce ter za mlade. Govoril bo o veselju do življenja, o prihodnosti družin z več otroki, o trdni družini in trdni državi, o družinski zakonodaji v

Sloveniji, o zaposlovanju... ter odgovarjal na vaša vprašanja.

Med nami bo tudi **družina Hribernik** iz Preddvora. Oče (šestih otrok) je zdravnik, otroci pa svoje glasbene talente razvijajo v pravem "družinskem orkestru". Zanimivo jim bo prisluhniti.

Na to srečanje vabimo zakonce in mlade, predvsem vse NEKDANJE UČENCE SOBOTNE ŠOLE.

35-letnico Slovenske župnije v Stuttgartu bomo obhajali sredi prihodnjega leta. Slovensko misijo je prvih šest let vodil **dr. Franc Felc**, ki bo prihodnje leto obhajal 55-letnico mašništva, od leta 1966 do letos pa **g. Cyril Turk**. Upamo, da se bosta oba mogla udeležiti tega našega slavlja.

Bliža se ADVENTNI ČAS, to je tudi čas molitve, odpovedi, dobrih del, zato dovolite dragi rojaki, da objavim nekaj prošenj, ki so prišle v našo pisarno, da bi pomagali našim rojakom v domovini.

V **Šentjerneju** na Dolenjskem so se odločili za nove orgle, predvideni stroški so zelo visoki, v **Veržeju** pri Ljutomeru preurejajo gospodarsko poslopje v učilnico, pevsko sobo in večnamensko dvoranico, v **Radovljici** na Gorenjskem se pripravljajo na 700-letnico župnije in 500-letnico (leta 1995) župnijske cerkve; zdaj obnavlja-

jo župnišče. Do zime bi radi uredili veroučne prostore in ogrevanje, pa jim tudi zmanjkuje "sape". Vem, da ste v preteklih letih že mnogim pomagali in veliko žrtvovali, vendar vsi tisti, ki ste pokazali svojo velikodušnost, danes lahko vidite, da vam je Bog na drugem mestu povrnil. Zato si upam tudi zdaj potrkati na vaša srca in priporočiti, da po svojih močeh pomagate z darovi prek naše pisarne ali kar na omenjene naslove (Seelsorgeamt für die Slowenen Stuttgart, Landesgirokasse Stuttgart 2173533, BLZ 600 501 01).

V teh novembrskih dneh, ob spominu na naše pokojne, ko mnogi dajo veliko za cvetje in sveče, naj spomnimo na arabski pregovor, ki pravi: "*Za revne ni treba moliti, ampak jim kaj darovati, pokojnim pa ni treba darovati, ampak zanje moliti!*" Naj bo tudi to, kar bomo darovali, v duhovno korist pokojnim in nam!

*"Ne jokajte ob grobu mojem,  
le tiho k njemu pristopite,  
spomnite se kako trpel sem  
in večni sen mi zaželite."*

S temi mislimi smo se v sredo, 5. oktobra, v Muehringenu pri Horbu poslovili od pokojnega IVANA KRAMARJA. Rodil se je leta 1930 v Veliki Polani in delal v Lendavi ter Murski Soboti kot krojač, matičar in socialni delavec, od leta 1962 pa v Nemčiji, najdlje pri Daimlerju. Avgusta lani se je upokojil in že decembra ga je napadla bolezen, ki se je zadnje mesece stopnjevala. Ves čas svojega bivanja v tujini je ostal najtesneje povezan z Bogom in domovino. Mnogi ga poznajo po člankih, ki jih je objavjal v Pomurskem vestniku. Ženi, štirim otrokom in štirinajstim vnukom ter drugim sorodnikom izrekamo iskreno sožalje, Ivanu pa želimo večni mir in veselje v Bogu.

**SLOVENSKE MAŠE: november 1994**

**Stuttgart:** 6., 13. in 20. novembra ob 16.30 - Sv. Konrad

**Boeblingen:** 6. novembra ob 10. uri - Sv. Bonifacij

**Schw. Gmuend:** 13. novembra ob



9.30 - Sv. Jožef

**Schorndorf:** 20. novembra ob 8.45  
- Kapela sester: Sv. Martin

**Aalen:** 20. novembra ob 11. uri -  
Sv. Avguštin

**Heilbronn/Boeckingen:** sobota,  
26.11. ob 17. uri - Sv. Kilian

**Oberstenfeld:** 27.11. ob 9. uri -  
Srce Jezusovo

**Esslingen:** 27.11. ob 16.30 - Sv.  
Elizabeta

**Sobotna šola:** V Stuttgartu bo 12.  
in 19. novembra ter 3. in 17. decem-  
bra ob 15. uri v Slovenskem domu.

Pouk v Boeblingenu bo v nedeljo,  
6. novembra, in 4. decembra ob 9. uri.  
(Obisk Miklavža bo v nedeljo, 3.  
decembra, po maši v Boeblingenu in  
v Stuttgartu.)

**Srečanje mladih** bo v soboto, 12.  
novembra, ob 18. uri v Slovenskem  
domu.

**Srečanje žena, zakoncev in dru-  
žin** na temo Žena v družbi, Svetem  
pismu in v Cerkvi bo od 11. do 13.  
novembra v Rot an der Rotu.

Novembrska praznovanja godov,  
obletnic in jubilejev bodo v nedeljo,  
20. novembra, po maši v Slovenskem  
domu.

**Svetopisemski večer** bo v petek,  
25. novembra, ob 19.30 v Slovenskem  
domu.

**Pisarna Karitativno-socialnega  
urada** v Slovenskem domu je odprta  
od ponedeljka do petka od 9. do 12.  
ure, sicer pa po dogovoru s socialno  
delavko, gospo Dorotejo Oblak.

Tel.: 0711/23 30 65.

Župnijska pisarna je gotovo odprta  
ob torkih in petkih od 9. do 12. ure in  
ob petkih od 16. do 19. ure.

Konzularni dnevi v Stuttgartu: 17. in  
24. novembra ter 1. in 15. decembra  
(9.30 - 13.00 in 14.00 - 17.00) v  
Sophienstr. 25/II, Stuttgart. Tel.: 0711/  
640 10 31/32.

## nizozemska

Zvonov jubilej: V nedeljo, 13.  
novembra, bo Zvon slavil **65-letnico**  
svojega plodovitega delovanja. Ob  
11. uri dopoldne bo v Cornelius kerk

slovesna maša, za katero je Zvon  
naštudiral eno od Tomčevih skladb.  
Po maši bo v dvorani akademija.

S svojo navzočnostjo boste poka-  
zali solidarnost z zaslužnim in zelo  
dobrim pevskim zborom, ki že skoro  
tričetr stoletja s kakovostnimi nastopi  
širi poznanje in ugled slovenskega  
imena.

## švedska

### Jesen na Švedskem!

Mesec september je bil za slo-  
venskega duhovnika v Skandinaviji  
zelo delaven, saj je bilo treba obiskati  
slovenske skupnosti kar na 12 mestih.  
Najprej je bil na vrsti Olofström. Kar  
zgodaj popoldne v soboto pred prvo  
nedeljo v mesecu je bilo treba iti na  
pot. Vreme je bilo še kar ugodno za  
potovanje. In ker je bilo še nekaj pro-  
stega časa, se je g. Zvone podal za  
kratek čas v gozd, kjer je doživel pre-  
senečenje. V izredno kratkem času je  
nabral dve veliki vrečki lepih in zdrav-  
vih gobanov. Kar smejalo se mu je, ko  
je toliko gob našel v kratkem času in  
na enem mestu. Gobe so z njim pora-  
male v Olofström, kjer jih je vzela v  
"predelavo" družina Cotič-Arčon. Lepo

pripravljene so naslednji dan prispele  
prek Landskrone in Malmöja v poznih  
nočnih urah v Göteborg, kjer so naše  
mesto v zamrzovalniku. Tudi tako se  
nekaj privarčuje. Povrhu vsega tega  
pa se izboljšuje tudi jedilnik g.  
Zvoneta, ki si sam rad pripravlja hrano  
na način, kakor ga je videl pri svoji  
dobri materi in gosposlinji ter seveda  
še v župniščih, kjer je prej deloval.  
Kmalu je sledilo srečanje pri družini  
Vinka in Rože Tomažič v Göteborgu.  
Tam je slovenski dušni pastir pomagal  
pripraviti gobe po slovensko, zraven  
pa je gosposlinja pripravila še veliko  
drugih dobrot.

Po kosilu je bilo potrebno spet na  
približno 800 kilometrov dolgo pot in v  
dveh dneh opraviti obisk treh sloven-  
skih skupnosti v Nybro, Halmstadu in  
Helsingborgu. Zanimivo je, da so v  
nekaterih manjših krajih Slovenci veli-  
ko bolj povezani kot v večjih. To izku-  
stvo je bilo potrjeno prav v Nybro, kjer  
se velika večina udeležuje slovenske  
sv. maše in seveda tudi srečanja na  
večerji, ki ga pripravi ena izmed dru-  
žin. Tako je v začetku septembra pri-  
šla na vrsto družina Franca Indofa,  
kjer je g. Marija pripravila za mladino  
in vse starše zelo okusno slovensko  
večerjo. Gospodar pa je poskrbel za

*(nadaljevanje na strani 34)*

*(Stuttgart) Mladi smo se letos srečali tudi z rojaki v Forchtenbergu*



## kaj, ko bi se malo vadili v slovenščini

### ● RAZVEŽI KREPKO TISKANE STAVČNE ČLENE V ODVISNIKE:

Primer: Po učiteljevi razlagi smo napravili nekaj vaj. Ko je učitelj razložil, smo napravili nekaj vaj. Ta mešalnica je dobro imeti zaradi njegove praktičnosti. Bojim se zamude. Kljub mrazu se odpravljata na sprehod. Potrudil se je najti pravo besedo. Obdolženi mora dokazati svojo nedolžnost. Stroj se požene s pritiskom na gumb. Jemo letošnji pridelek. Videla sem te iti na ples. Najraje imam preproste ljudi. Rada gleda sončni zahod.

### ● NAPIŠI VELIKO ZAČETNICO IN POPRAVI SESTAVEK:

prihod slovencev: v primeroma kratkem času so slovinci dosegli in zasedli področje mure, zgornje drave in zgornje save. do leta 568 je večina današnega slovenskega ozemlja

še v oblasti germanskih langobardov. komaj četrto stoletja kasneje se pa slovinci in obrti že bijejo z bavarci ob zgornji dravi in silijo prek krasa v italijo. odhod langobardov iz panonije v italijo leta 568 je omogočil vdiranje slovencev, pred njimi, za njimi ter z njimi pa obrov v osrčje alp in prek krasa na meje italije.

### ● POIŠČI K MOŠKIM IMENOM PRIMERNE ŽENSKO OBLIKE:

brat, delavec, mlinar, govornik, poslanec, pešec, ravnatelj, upravnik, profesor, trgovec, zdravnik, svak, kmet, skopuh, mož, varovanec, kipar, kuhar, zet, pokojnik, junak, športnik, fant, krojač, vodja, bratranec

### ● POSTAVI SAMOSTALNIKE MED OKLEPAJI V PRAVI SKLON:

Za zimo se bo treba oskrbeti z (drva). Na vrtu sta se košatili

(veliko drevo) in velik oblak se je belil na večernem (nebo). S (suha usta) je hlastal za vodo. Vejice so že nastavile (oko). Kupi pol kilograma (jetra) in četrto (pljuča)! Boljšega (pero) nima, kar s tem boš moral pisati.

### ● POPRAVI NAPAKE V RABI NEDOLOČNIH ZAIMKOV:

Že vsak šolar ve nekaj o vesolju. Njegova zdrava pamet se ni ustavljala pred ničemer. Vsak človek ima neko stvar, za katero se zanima. Odtlej ni hotel z nikomur več govoriti o tem. Nekateri se radi strinjajo z vsem, kar nekdo reče. Naj žive vsaki ljudje! Nek dogodek je razburil javnost.

### ● POSTAVI NASLEDNJE PRIDEVNIKE V NEDOLOČNO OBLIKO:

udobni avto, gorski zrak, goveji zrezek, samotni popotnik, svojilni zaimek, mali človek, šivalni stroj, izrabljeni stroj, robati glas, veliki dogodek, divji petelin, pisani petelin, mali kruhek, mali mož, Mala Azija, krčeviti prijem, mali okraski, okorni jezik, počasni vlak, zavaljeni novinar

### ● POSTAVI NASLEDNJE PRIDEVNIKE V PRIMERNIK IN PRESEŽNIK:

trd, bel, grd, globok, divji, krepak, mehak, mil, blag, udoben, mlad, moder, zvest, sladak, gosposki, žilav.

### ● POSTAVI NASLEDNJE STAVKE V DVOJINO IN MNOŽINO:

Ona se ne bo uklonila. Brez nje ni mogel živeti. Le njej bom izročil knjigo. Kar njo pogledj! Pri njej sem pozabil pero. Z njo se ne da dobro delati.

## saša vegri

# jesensko pričakovanje

Naj bom kot trava  
od rose umita:  
čista, vsa čista...  
Daj, da odložim  
v letu  
dozorele sadove,  
naj kakor njiva  
razdam svoje plodove,  
da bom  
za prozorno jesen

čista, vsa čista...  
Naj duša  
kakor polja preorana  
čaka na semena jeseni.  
Ko prideš, jesen,  
že rahlo zaznamovana  
z barvo škrlata na listih,  
daj, da poženem  
v pšenice mladih kaleh  
pod belo odejo snega  
- čista, vsa čista...

## REŠITVE:

### • RAZVEZANI STAVČNI ČLENI V ODVISNIKE:

Ta mešalnik je dobro imeti, ker je praktičen. Bojim se, da bom zamudil. Čeprav je mrz, se odpravljata na sprehod. Potrudil se je, da bi našel pravo besedo. Tisti ki je obdolžen, mora dokazati svojo nedolžnost. Stroj se požene tako, da pritisnete na gumb. Jemo pridelek, ki smo ga pridelali letos. Videla sem te, da si šla na ples. Najraje imam ljudi, ki so preprosti. Rada gleda, kako sonce zahaja.

### • VELIKA ZAČETNICA IN NAPAKE:

Prihod Slovencev: V razmeroma kratkem času so Slovenci dosegli in zasedli področje Mure, zgornje Drave in zgornje Save. Do leta 568 je večina današnjega slovenskega ozemlja še v oblasti germanskih Langobardov. Komaj četrto stoletja kasneje se pa Slovenci in Obri že bijejo z Bavarci ob zgornji Dravi in silijo prek Krasa v Italijo. Odhod Langobardov iz Panonije v Italijo leta 568 je omogočil vdiranje Slovencev, pred njimi, za njimi ter z njimi pa Obrov v osrčje Alp in prek Krasa na meje Italije.

### • ŽENSKÉ OBLIKE IMEN:

sestra, delavka, mlinarica, govornica, poslanka, peška, ravnateljica, upravnica, profesorica, trgovka, zdravnica, svakinja, kmetica, skopuhinja, žena, varovanka, kiparka, kuharica, nevesta, pokojnica, junakinja, športnica, dekleta, šivilja, voditeljica, sestrična

### • SAMOSTALNIKI V PRAVEM SKLONU:

Za zimo se bo treba oskrbeti z drvimi. Na vrtu sta se košatili veliki drevesi in velik oblak se je belil na večernem nebu. S suhimi usti je hlatal za vodo. Vejice so že nastavile oko. Kupi

pol kilograma jeter in četrto pljuč! Boljšega peresa nima, kar s tem boš moral pisati.

• **NEDOLOČNI ZAIMKI:** Že vsak šolar ve kaj o vesolju. Njegova zdrava pamet se ni ustavljala pred ničimer. Vsak človek ima kakšno stvar, za katero se zanima. Odtlej ni hotel z nikomer več govoriti o tem. Nekateri se radi strinjajo z vsem, kar kdo reče. Naj žive vsi ljudje! Neki dogodek je razburil javnost.

### • PRIDEVNIKI V NEDOLOČNI OBLIKI:

udoben avto, gorski zrak, goveji zrezek, samotni popotnik, svojilni zaimek, majhen človek, šivalni stroj, izrabljen stroj, robat glas, velik dogodek, divji petelin, pisan petelin, majhen kruhek, majhen mož, Mala Azija, krčevit prijem, majhni okraski, okoren jezik, počasi vlak, zavaljen novinar

### • PRIMERNIK IN PRESEŽNIK:

trši, najtrši; bolj bel, najbolj bel; grši, najgrši; globlji, najgloblji; bolj divji, najbolj divji; krepkejši, najkrepkejši; mehkejši, najmehkejši; milejši, najmilejši; blažji, najblažji; udobnejši, najudobnejši, mlajši, najmlajši; modrejši, najmodrejši; zvestejši, najzvestejši; slajši, najslajši; bolj gosposki, najbolj gosposki; bolj žilav, najbolj žilav.

• **DVOJINA IN MNOŽINA:** Oni se ne bosta uklonili. One se ne bodo uklonile. Brez njiju ni mogel živeti. Brez njih ni mogel živeti. Le njima bom izročil knjigo. Le njim bom izročil knjigo. Kar njiju pogledaj. Kar njih pogledaj. Pri njiju sem pozabil pero. Pri njih sem pozabil pero. Z njima se ne da dobro delati. Z njimi se ne da dobro delati.

Pripravil Milan Kobal

## izražajmo se lepo

**DELITI** - ta glagol ima različne pomene: 1. razkosavati: *Jarek deli njivo na dva dela. Dobiček sta pošteno delila.* 2. dati po kosih, deli: *Mati jim je delila orehe in hruške. Bog darežljivo deli milost vsem ljudem.* 3. imeti kaj skupnega z drugim: *Z Janezom sva si delila sobo. Predsednik noče z nikomer deliti oblasti.* 4. ločiti: *ločiti ločati* *Gibraltarski preliv deli Afriko od Evrope. Delilo ju je le rešetkasto okno.* 5. izraža računski način deljenja: *Ni znal deliti šestinpetdeset s sedem.*

*Množiti že znamo, danes se bomo naučili deliti. Pogosto se sliši "delil je njegovo mnenje", kar ja nelogično in narobe. Boljše: bil je istega mnenja z njim. Tudi fraza "mnenja so bila deljena" je napačna. Prav se glasi: Mnenja so bila različna, so si nasprotovala.*

**DEŽELA in DRŽAVA** - velikokrat pomenita isto, vedno pa ne.

*Dežela je predvsem zemljepisni pojem, to je obsežno ozemlje, ki je neke vrste celota, ali pa pokrajinska enota s svojo upravo v okviru države. V našo deželo je prišla pomlad. Grčija je dežela, ki ima veliko antičnih spomenikov. Koroška je ena od dežel avstrijske države. Prišli so ljudje z dežele in iz mesta.*

(nadaljevanje s str. 31)

dobro kapljico. Kot zanimivost je treba poudariti, da sta v tem kraju starejša in mlajša generacija med seboj tesno povezani in tako ohranjata slovenske korenine. Zakaj slovenski duhovnik to piše? Zato, da bi tudi drugim posre- doval dober zgled sodelovanja pri sv. maši in zgled lepega sožitja dveh generacij, ki se lepo dopolnjujeta in skupaj iščeta korenine pripadnosti Kristusovi Cerkvi in slovenski domovini. Ob tem izkustvu bi bilo dobro poudariti, da je še ena skupnost Slovencev na Švedskem, ki podobno povezuje ljudi med seboj. To je vesela družba mlajših in starejših, ki so večinoma doma iz Dekanov na Primorskem in iz okolice Poljčan ter župnije Loče pri Poljčanah in bivajo v lepem sožitju v Kōpingu, ki je ena izmed najbolj oddaljenih župnij Slovenske katoliške misije na Švedskem. Tudi drugod bi se lahko vprašali, kaj lahko naredimo za boljšo povezani- med ljudmi in za lepše sodelovanje pri sv. maši. Kako pridobiti mlajšo gene- racijo, da bo vzljubila bogato zgodovino slovenskega naroda z ljubeznijo in odkrivala bogastvo duhovnih vrednot in pomen Cerkve v življenju naroda. Izkustvo ljubezni do Boga in Cerkve ter do narodovih korenin potrjuje mlaj- šo generacijo, ki živi v duhovno raz- dvojenem življenju, kjer si je še le treba najti pravo identiteto. Kajti v takšnem svetu, kakršna je Švedska, je mogoče obstati le tako, da človek spozna in spoštuje svoje korenine ter odkriva in sprejema duhovni svet dežele, v kateri biva. Ob takih in po- dobnih mislih je v mesecu avgustu in septembru sledila v vseh skupnostih obnova posvetitve slovenskega nara- da Mariji Vnebovzeti na Marijin največ- ji praznik. Bog daj, da bi nebeška Mati Marija ne obupala nad Slovenci doma in po svetu, ampak da bi jih varovala in nekoč vse zbrala pod svojim plaščem pri ljubem nebeškem Očetu.

V drugem delu meseca septembra je sledilo srečanje s Slovenci v Jön- köpingu, kjer je bila **pogrebna sv. maša za Marijo Belec**, ki je umrla konec avgusta. Naj v miru počiva blizu drugega največjega jezera

Vettem, v kraju, kjer je dočakala jesen svojega življenja, in naj skupaj z dru- gimi čaka vstajenje ter večno življenje. Vsem domačim je bilo izrečeno soža- lje in obljuba spomina vseh dragih raj- nih pri oltarju. Iskreno sožalje tudi vsem njenim, ki živijo v Sloveniji.

Zanimiv je bil obisk pri družini Nilsson v Skillingarydu, saj je g. Lars pripravil pravo fotografsko poslastico z diapozitivi s prvega švedsko-slo- venskega vzpona na Triglav. Z zelo kvalitetnimi diapozitivi in z veliko lju- bezni do Slovenije in njenih naravnih lepot je pričaral čudesa iz "raja pod Triglavom". Seveda pa je s svojim odnosom do Slovenije pokazal, kako zna opaziti marsikaj, kar oko slo- venskega planinca žal ne zazna več. Vsem navzočim je postavil vpraša- nje, ali je notranje oko še čisto oziro- ma zakaj ne znajo ljudje več prisluhni- ti božji govoric in navzočnosti Stvar- nika tudi v lepotah slovenskih planin? Omenjeni ljubitelj fotografije je poslal nekaj svojih mojstrskih posnetkov vinogradov s sončne Dolenjske, to je z Nove gore blizu Sv. Duha nad Leskvcem pri Krškem za na Vinsko enciklopedijo, ki jo pripravlja neka brit- anska založba. Čez nekaj časa je dobil sporočilo, da je ena izmed foto- grafij bila izbrana za to enciklopedijo. Tako je po zaslugi "švedskega Slo- venca" v tako pomembni knjigi tudi Slovenija. Verjetno se s tem in podo- bnimi dejanji več naredi za predstavi- tev Slovenije in njenih lepot, kot pa to storijo slovenski politiki s svojo "levo ustvarjalnostjo" in medstrankarskimi prepiri.

V tednu po srečanju v Jönköpingu in v Göteborgu je sledil obisk družine Ferdinanda Ob tem obisku se je pri- petilo slovenskemu dušnemu pastirju tisto, kar pravi stari slovenski prego- vor: "Kdor nima v glavi, mora imeti v petah". Ob vseh skrbeh in delu je g. Zvone pozabil potni list na sedežu SKM v Göteborgu. Ko je prispel z ladjo na Dansko, so ga policisti vrnili nazaj po potni list, saj švedska oseb- na izkaznica ni bila dovolj. Še večje presenečenje ga je čakalo ob vrnitvi na danska tla, ker tedaj ni bilo nobene kontrole. Ob tem se je porodilo vpra- šanje, kdaj bo Slovenija zares v

Evropi in kdaj bo prišlo do tega, da bodo za prestop meje veljale samo osebne izkaznice. Op.: Za tolažbo mi je policist rekel, da ni treba iskati vize za prestop njihove meje, če nekdo pri- haja iz Slovenije. Vsaka šola nekaj stane!

Prapraska na Danskem, kjer je bila v torek zvečer sv. maša in dobra večerja v pravem družinskem razpoloženju. Bogu hvala za takšno prijetno doživet- je in srečanje in hvala družini, ki se vedno veseli srečanja s slovenskim duhovnikom in tako potrjuje svoje vezi tudi z domovino očeta Ferdinanda. Kasneje sem obiskal slovenske skup- nosti, ki so v smeri Stockholma. Ko se tako g. Zvone varno vrača po dolgih poteh na sedež SKM, je srečen in vesel ter Bogu, angelom varuhom in Materi Mariji hvaležen za spremstvo na vseh poteh življena. Naj bodo vse težave in skrbi ter nevarnosti vedno znova darovane za nove duhovne poklice v Sloveniji in na Švedskem ter za svetost in zvestobo vseh v duhov- nih poklicih!

### Spomin na pokojnega Zdravka Hozjana iz Malmöja

Ko se v mesecu novembru spomi- njajo po vsem krščanskem svetu vseh rajnih, takrat srce in misli pohite tudi k domačim in svojcem ter vsem znan- cem in prijateljem, ki počivajo doma ali pa daleč v tuji zemlji. Dovolite, dragi bralci NL, da spregovori srce matere pokojnega Zdravka Hozjana iz Malmöja:

*Odšel si brez slovesa,  
vse pusto je sedaj  
a ostala je beseda ena,  
zakaj?*

Minilo je žalostno in boleče leto, odkar je zapustil svojo **družino Ho- zjan** iz Malmöja na Švedskem njihov ljubljani sin Zdravko, ki je z boleznijo sprejel nase svoj težki križ. Niti solze niti cvetje niti sveče ne morejo ozdra- viti naše rane in tebe vrniti nazaj. Bolezen je bila močnejša in te nam je vzela. Nad tvojim grobom je mirna tiši- na. Zdaj te zelo pogrešamo, saj smo bili s teboj in ob tebi vedno srečni. Hvala ti za svetle in lepe spomine, ki

si nam jih zapustil. Počivaj v miru v svoji drugi domovini Švedski!

*žalujoči: mama, atek in sestra z družino*

Spoštovani bralke in bralci NL, slovenski duhovnik na Švedskem želi vsem, da vas vse skupaj molitev, sv. maše ob prazniku vseh svetih in na vernih duš dan ter obisk pokopališča dvigne vaš pogled kvišku in vas vse naredi čuječe za drugi Kristusov prihod, ki se bo za vsakega izmed vas na neki način uresničil ob smrti. Naj bo vaše življenje v duhu pesmi, ki jih prepeva slovenski narod v mesecu novembru: O, srečni dom nad zvezdami, Slomškove V nebesih sem doma, K tebi želim, moj Bog, Marija, mati moja, tolažba sladka meni, siroti zapuščen, v dolini solzni si...! Ob obisku pokopališč se spomnite tudi rajnih sorodnikov vseh duhovnikov, redovnic in redovnikov ter misijonarjev in misijonark, ki so daleč od doma. Naj nas vse povežejo med seboj naši dragi rajni, ki so kot svetilniki svutili s svojo vero, pristno krščansko držo in pokončno hojo za Kristusom Odrešenikom!

*vaš švedski misijonar Zvone Podvinski*

## švica

Švicarska romarska pot v Einsiedeln je enkrat na leto še posebej zaznamovana s slovensko stopinjo, pesmijo in molitvijo, porojeno v veri in ljubezni. Minilo je leto, ko je romarski korak Slovenca v Švici in kneževini Liechtenstein dobil srebrn lesk. Leta 1993 je minevalo jubilejnih 25 let slovenskega romanja k Naši ljubi Gospe v Einsiedeln.

Letošnji romarski shod je vodil - že v tretje - ljubljanski pomožni škof, **g. Jožef Kvas**. Med romarsko slovesno mašo je **petim birmancem** podelil zakrament sv. birme. Ljudsko petje se je prepletalo z zborovsko pesmijo 30-članskega moškega pevskega zbora OBRTNIK iz Sv. Lenarta v Slovenskih goricah pod vodstvom **g. Milana Ederja**. Romarsko slovesnost v cerkvi

smo sklenili s petimi litanijami pred milostnim oltarjem in z obnovitvijo posvetitve Materi božji. Popoldne so slovenski romarji napolnili veliko dvorano v Dorfzentrumu, ki premore 600 sedežev. Za prijetno razpoloženje je skrbel ŠTAJERSKI KVARTET iz Slovenske Bistrice, vmes pa je nastopil s slovensko narodno in umetno pesmijo še moški pevski zbor Obrtnik z napovedovalko Sašo Lavrenčič. Navzoče je pozdravil tudi stalni odpravniki poslov veleposlaništva Republike Slovenije v Švici in kneževini Liechtenstein g. Željko JEGLIČ iz Berna, ki se je s soprogo udeležil tudi romarske maše. Dejal je:

*"Prevzvišeni gospod škof, draga in spoštovana patra Robert in Damijan, spoštovane gospe in gospodje, drage Slovenke in Slovenci v Švici in kneževini Liechtenstein!*

*V imenu mlade slovenske države in veleposlaništva Republike Slovenije v Bernu vas prav prisrčno pozdravljam!*

*Danes, ko smo se kot ena družina zbrali na letošnjem, že 26. romarskem shodu v tem prelepem kraju s tisočletno zgodovino Marijinega češčenja, se spominjamo, da je Marija mati vseh Slovencev: ta zavest je med našim narodom navzoča še bolj kot med mnogimi drugimi, bolj številčnimi!*

*Prepričan sem, da bo danes med nami marsikdo s hvaležnostjo pomislil na Mater Slovencev - ob dejstvu, da se je naši deželi uspelo izogniti, po prvih tragičnih dogodkih ob porajanju slovenske neodvisnosti, krvavemu klanju na Balkanu - in bo uprl svoj pogled v prihodnost s prošnjo, da bi se tak razvoj tudi nadaljeval.*

*Upanje lahko imamo, naša država napreduje, gospodarstvo se oživlja, inflacija je majhna, tolar trdnjši in nezaposlenost je pričela padati. S pametjo, preudarkom in dobro voljo vseh bo treba še opustiti brezplodno in škodljivo prerekanje, natolcevanje, razne afere in se odpovedati stari miselnosti ter vse sile uporabiti v dobro domovine.*

*Slovensko veleposlaništvo v Bernu bo s svojimi, sicer maloštevilčnimi močmi, vedno vaš dom. Ob primeren strokovnem, diplomatskem in zunanjepolitičnem predstavljanju drža-*

*ve, preučevanju zunanje politike in notranjega razvoja Švice, navezovanju in podpiranju gospodarskih, kulturnih in drugih stikov, iskanju novih trgov in številnih drugih nalogah, bo veljala prioriteta skrb veleposlaništva za konzularno zaščito in podporo interesov Slovencev, ki živijo v Švici in kneževini Liechtenstein - za tuje državljanke pa bomo napravili to, kar bo v korist naše slovenske države.*

*Danes bi se želel še posebej zahvaliti in čestitati Slovenskemu misijonu v Zürichu za njegovo delo v teh 26 letih - še prav posebej pa mojima dragima prijateljema, spoštovanemu **patru Robertu** in spoštovanemu **patru Damijanu** za vse, kar sta požrtvovalno storila doslej za Slovence in za vse, kar delata. Oba uspešno nadaljujeta častno tradicijo in veliko vlogo slovenske Cerkve v slovenski zgodovini in pri ohranitvi slovenskega jezika ter slovenstva sploh.*

*Z ženo sva vesela, da sva danes med vami in se toplo zahvaljujema za vabilo, vam vsem pa iskreno želim še lep dan in kmalu spet na svidenje!"*

In ker je prav ta dan - 25. septembra - **g. Jeglič** obhajal svoj 65. rojstni dan, mu je p. Robert poklonil knjigo MARIJA V SLOVENSKE UMETNOSTI s posvetilom: *Dosti zvezd je treba, da razsvetlijo noč. In dosti dobro mislečih ljudi je treba, da razsvetlijo zemljo.*

Znova je zadonela zborovska pesem, oglasil se je Štajerski kvartet, romarsko mesto je začela zagrinjati noč. Pričeli smo se razhajati... Na pot so odzvanjale besede, s katerimi je p. Robert sklenil prireditve v dvorani:

SLOVENIJA, MOJ DOM BREZ MEJ,  
KER NOSIM TE S SEBOJ,  
KJER ROD JE TVOJ,  
KJER SIN JE TVOJ,  
TAM SI, SLOVENIJA...

*p. Robert PODGORŠEK*

naša luč

# oglasi

• DRAGI ROJAKI, POTUJETE V ITALIJO? Na pragu domovine, v središču stare Gorice, ob lepem drevoredu Corso Italia, Vas pričakujemo v PALACE HOTELU\*\*\*, najboljšem in največjem hotelu v mestu. Najmodernejši komfort (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija). Rojaki imajo 15 % popusta. – PH-PALACE HOTEL\*\*\*, Corso Italia 63, I-34170 Gorizia, tel. 04 81 / 821 66, tel-ex 461154 PAL GO I, fax 0481 / 31 658.

• V večnem mestu Rimu pa Vam je na voljo HOTEL EMONA\*\*\*, prav tako z vsem komfortom (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija), sprejelo pa Vas bo slovensko osebje. Rojaki imajo 15 % popusta. – HOTEL EMONA\*\*\*, Via Stabilia 23, 00185 ROMA, telefon 06 / 7027827 / 70227911, fax 06 / 7028787. – Pričakujemo Vas! – Lastnik obeh hotelov: Vinko Levstik.

• Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočam. – Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

• RAČUNALNIKI: Sinclair 48 K DM 245,-. Vse vrste Commodore, Schneider, Atari RADIOAPARATI, AVTORADIO Hi-Fi. Razni stroji in orodje. Eksportni popust. – Jode Discount Markt,

Schwanthaler str.1, 80336 München 2, BRD.

• PREVODI – Sodno zapriseženi prevajalec za nemščino mag. Slavko Kessler vam uradno prevede vse vrste listin in strokovnih besedil. Telefon 80538 München, Liebigstr.10, tel.: 089 / 22 19 41, fax 089 / 29 16 16 27.

• V Frankfurtu, nedaleč od velesajma, Vas v restavraciji hotela FRANKENHOF, Lorbacherstr. 3, tel. in fax 069 738 00 18, postrežejo z izvrstnimi jedmi (tudi slovenskimi). Z nizkimi cenami in kvaliteto se priporočata Silvija in Tine Bibič.

• V Izoli, 200 m od morja, prodam dvonadstropno hišo, opremljeno za turiste. Hiša ima 7 apartmajev (soba z balkonom, CK, dvorišče, vrt, telefon) in veliko stanovanje (140 m<sup>2</sup>). Možna je tudi prodaja po etaži. Cena po dogovoru. Telefon v Nemčiji 0212-15254

• Prosim, da se gospa Ema Toriš iz Stuttgarta po telefonu oglasi gospe Lei Čizmek iz Celja. Telefonska številka: 27 538.

• Prodajam visoko dvostanovanjsko pritlično hišo z vrtom, v okolici Grosuplja, Veliko Mlačjevo 76. Tel.: 061/777-110.

• Po zelo ugodni ceni prodam hišico na lepi sončni legi, čudovit razgled, asfalt, voda, električna, bližina Slivniškega jezera in Atomskih toplic. Prodajam tudi gozd in zidanico z

vinogradom. Tel.: 063/21-413 zvečer

• Prodajam kmetijo, 7 ha zemljišča, s staro in novo hišo, IV. faza gradnje, novo gospodarsko poslopje. Možen nakup samo nove hiše. Cena po dogovoru. Informacije na tel.: 068/76-034 ali Pečnik, Škocjan 35, 68275 Škocjan.

• Blizu Rogaške Slatine in Atomskih toplic prodajam gradbeno parcelo; 1.000 m<sup>2</sup>; z že urejenimi in plačanimi soglasji za vso infrastrukturo. Cena 35.000 DM. A.Š. Sesterže 72, 62322 Majšperk, SLO; tel.: 062/793-042

• Na lepi sončni legi med Laškimi in Rimskimi toplicami prodajam novo hišo (7x8 m) na skoraj 5 ha zemljišča (v glavnem gozd), na katerem stoji še ena stara hiša. Nova hiša še ni dokončana; je zastekljena. Cena po dogovoru. Informacije na tel.: 063/31-603

• V Žalcu prodajam enostanovanjsko, visoko pritlično hišo s približno 900 m<sup>2</sup> površine in vrtom; cena po dogovoru. Naslov: Jürgen Marica, Lindenring 15, 82024 Tanfzirchen Deuchland

**Če potujete v München,  
Vas pričakuje  
HOTEL ERBPRINZ  
Sonnenstr. 2, 80331 München 2  
tel. 089 / 59 45 21  
Družina Zupan**

## preberite!

**MALE OGLASE** sprejema uredništvo "Naše luči", Poljanska cesta 2, 61000 Ljubljana, do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismo, v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvojne pisem za tujino.

## vsaj majčkeno se nasmejčkajte!

Tri tedne so bili Kovačevi na morju. Vrnili so se temno rjavi, le desna roka gospoda Kovača je bila bela kot prej.

"Ni čudno," pojasni, "ko sem pa kar naprej moral segati v žep."

"Veš Dora, saj se ni težko sporazumevati s tujci."

"Ne, ne, razumeš skoraj vse - le tistega ne, kar govorijo."

Očka pokliče petletnega sinka, da bi ga pripravil na veseli bližnji dogodek v družini:

"Povej, ali bi bil zadovoljen, če bi ti čez mesec dni z mamicco kupila majhnega bratca?"

Sinko pa se razumevajoče nasmehne:

"In kaj bi storila zdaj, če bi rekel: ne?"

Mlad slikar nežno in strastno objame svoj model.

"Ali veš," zašepeta, "da si edini model, ki sem mu do zdaj dvoril?"

"Tega ne morem verjeti," reče dekle. "Koliko pa si jih imel do

zdaj?"

"Počakaj, da pomislim..." odgovori umetnik, "vaza cvetja, kitara, majhna mačka in skleda sadja..."

Ela gre na obisk k prijateljici, pri kateri najde obiskovalca.

"Moj bratranec Janez," ji ga predstavi prijateljica.

"O, saj se že poznavata. Ped pol leta je bil moj bratranec."

"O tistih tristo tolarjev, ki si jih posodil sosedu, pa nič več ne slišiš, kajne?"

"Pač, vsak večer. Z njimi si je kupil radio."

"Pravi, da je dobil službo, pa ga nikoli ni na pivo med delovnim časom!"

"Ali si se res zaljubila na prvi pogled?"

"Da. Vedno tako naredim, s tem prihranim veliko časa."

"Ti je grozil, preden te je poljubil, otrok?"

"Da, mama! Rekel je: Če boš kričala, te ne bom nikdar več poljubil."

"S tem poljubom sem ti vse povedal. Si me razumela?"

"Ne, prosim, povej mi še enkrat!"

"Prisegel si, da se bova poleti poročila, in zdaj?"

"Toda, draga, ali je to sploh kakšno poletje?"

"Kdo ve, zakaj je dala narava



- Začetek je vedno težak, vendar vam gre odlično!

zajcu tako velika ušesa?"

"Zato, ker ga je pri repu prikrajšala."

"Mihec, kaj delajo kmetje na polju, ko je mráz?"

"V roke si pihajo."

"Oženjen si, praviš? Pa se nič ne bojiš, da ti bo žena nezvesta? Pet let v zaporu je dolga doba..."

"O, moja žena ne bi nikoli napravila kaj takega. Prvič je poštena, drugič me iskreno ljubi in tretjič - tudi ona sedi!"

"Moja žena dela, kar hoče."

"In vi?"

"Jaz tudi?"

"Kako?"

"Jaz tudi delam, kar ona hoče."



- Kaj je spet narobe!



- Če Kasparov izgubi s sinom, ga zagotovo ne pošlje spat brez večerje!

**SLOVENSKE KATOLIŠKE ŽUPNIJE PO EVROPI****ANGLIJA****LONDON SW9** Ols, 62, Offley Road, tel. + faks 071 - 735 - 6655, *Stanislav Cikanek***AVSTRIJA****A-1050 WIEN**, Einsiedlergasse 9-11, tel. 1-544 2575, *Anton Štekl***A-8020 GRAZ**, Mariahilferplatz 3, tel. 0316 - 91 31 69 - 37, *p.mag. Janez Žnidar***A-4053 HAID b.** Ansfelden, Kirchenstraße 1, tel. 07229 - 88 3 56 - 3 ( ob petkih popoldne in ob sobotah ), *Ludvik Počivavšek***A-6800 FELDKIRCH / Vorarlberg**, Herrengasse 6, tel. 0 55 22 - 73 1 00 in 34 850, *Janez Žagar***A-9800 SPITTAL / Drau**, Fridtjof-Nansen-Str. 3**BELGIJA****B-3630 EISDEN**, Guill. Lambert laan 36, tel. 089 - 76 22 01, *Vinko Žakelj***B-6200 CHÂTELINEAU**, 10, rue de la Revolution, tel. 071 - 39 73 11, *Kazimir Gaberc***FRANCIJA****F-92320 CHATILLON**, 3, Impasse Hoche, tel. 1-42 - 53 64 43, faks 1-42 53 56 70, *prelat Nace Čretnik, Silvo Česnik, Martin Retelj***F-57710 AUMETZ**, 9, rue Saint Gorgon, tel. 82 91 85 06, *Anton Dejak***F-57800 MERLEBACH**, 14, rue du 5 Decembre, tel. 87 81 47 82, *Jože Kamin***F-06300 NICE**, 17, rue de Sospel, tel. 93 56 66 01, *Franjo Pavalec***HRVAŠKA****41090 ZAGREB**, Vrbčanska 114, *Andrej Urbančič*, CM, tel. 041 - 156 573**ITALIJA****SLOVENIK**, I-00178 ROMA, Via Appia Nuova 884, tel. 06 - 718 47 44, faks 06 - 718 72 82, *msgr. dr. Maksimilijan Jezernik***MILANO**: *msgr. dr. Oskar Simčič*, Corte S. Ilario 7, 34100 Gorizia, tel. 0 418 - 32 123**NEMČIJA****D-10829 BERLIN**, Kolonnenstr. 38, tel. 030 - 784 50 66, fax 030 - 788 33 39, *Martin Horvat*, tel. 030 - 788 19 24**D-46149 OBERHAUSEN**, Oskarstr. 29, tel. 0208 - 64 09 76, *Janez Pucelj*, tel. + faks 0208 - 644 277, *Stanislav Čeplak*, diakon**D-50674 KÖLN**, Moltkestr. 119 - 121, tel. 02 21 - 52 37 77, *Martin Mlakar***D-60596 FRANKFURT**, Holbeinstr. 70, tel. 069 - 63 65 48, *Janez Modic***D-68159 MANNHEIM**, A 4, 2, tel. 06 21 - 28 5 00, *Bogdan Saksida***D-85055 INGOLSTADT**, Feldkirchner Str. 81, tel. 08 41 - 59 0 76, *Stanislav Gajšek*, tel. + faks 0841 - 92 06 95**D-70184 STUTTGART**, Stafflenbergstr. 64, tel. 07 11 - 23 28 91, *Janez Šket*, tel. + faks 07 11 - 2 36 13 31**D-72764 REUTLINGEN**, Krämerstr. 17, tel. 07 121 - 45 2 58, faks 07121-47227 *Janez Demšar*, Urbanstraße 21, D-72764 Reutlingen, tel. 07 121 - 44 7 89**D-86199 AUGSBURG**, Klausenberg 7c, tel. 08 21 - 97 9 13, *Jože Bucik***D-89073 ULM**, Olgastraße 137, tel. 07 31 - 27 2 76, *Jože Bucik*, voditelj *dr. Marko Dvorak***D-80538 MÜNCHEN**, Liebigstr. 10, tel. 089 - 22 19 41, faks 089 - 29 16 16 27, *Marjan Bečan***NIZOZEMSKA****B-3630 EISDEN**, Guill. Lambert laan 36, 089 - 76 22 01, *Vinko Žakelj***ŠVEDSKA****S-411 38 GÖTEBORG**, Parkgatan 14, tel. + faks 031 - 11 54 21, *Zvone Podvinski***ŠVICA****CH-8052 ZÜRICH**, Schaffhauser Str. 466, Postfach 771, tel. 01 - 301 31 32, faks 01 - 303 07 88, *p. Robert Podgoršek*, Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich, tel. 01 - 301 44 15**CH-4500 SOLOTHURN**, Kapuzinerstr. 18, tel. 065 - 22 71 33, *p. Damijan Frlan*